

thi ca thể giới chọn lọc

thơ

S. Bôđơler

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

THI CA THỂ GIỚI CHỌN LỌC

KIỀU VĂN

Tuyển giới thiệu

Thơ

S. BÔĐƠLER

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

Trong tuyển thơ này, chúng tôi có sử dụng các bản dịch thơ của các dịch giả: Vũ Đình Liên, Trần Mai Châu, Bùi Huy Hựu.

Trân trọng cảm tạ các dịch giả, đặc biệt là cố thi sĩ - dịch giả Vũ Đình Liên (Những bài thơ dịch không đề tên người dịch, đều do cố thi sĩ Vũ Đình Liên dịch).

Địa chỉ liên lạc :

TRẦN TUẤN

49 Hồ Xuân Hương, P.6, Q.3

TP. Hồ Chí Minh

ĐT : 9306381

LỜI GIỚI THIỆU

S.Bôđơler (1821 - 1867) ra đời sau V.Huygô gần 20 năm, và trở thành một cây cột mốc sừng sững trong văn học Pháp thế kỉ XIX.

Ông là người mở đầu cho thời đại thi ca mới ở Pháp từ nửa đầu thế kỉ XIX bằng cuộc cách tân về thơ (cả nội dung và nghệ thuật), khiến thơ mang tính hiện đại (modernité).

Thơ Bôđơler so với thơ Pháp trước đó có sự khác nhau rõ rệt, tương tự như sự khác nhau giữa Thơ Mới và Thơ cổ điển ở Việt Nam.

Các nhà thơ lãng mạn thường nhấn mạnh yếu tố tình cảm, cảm xúc hơn yếu tố trí tuệ và triết học. Họ mô tả thế giới con người như một bức tranh đẹp đẽ một chiều, thiếu những ý nghĩa triết để. Bôđơler đặc biệt chú trọng về mặt nhận thức. Ông đào sâu nắm bắt cái THÂN của mỗi sự vật, hiện tượng, thấy rõ sự tồn tại và quan hệ của các mặt đối lập bên trong chúng cũng như mối tương hợp giữa chúng với vũ trụ, vô tận, thiêng liêng. Thơ Bôđơler phản ánh tâm vóc của một nhà thơ - triết gia đích thực chuyên nghiên cứu về bản chất cuộc sống con

cuộc sống con người.

Trong sáng tác, với bất kì đề tài nào, ông cũng dùng phương pháp giống như “lộn trái chiếc bát tất” để quan sát, xem xét phía bên trong, phía sau, phía tiềm ẩn của đối tượng.

Để đạt tới sự khám phá bản chất thế giới, ông chủ trương : một nhà thơ chân chính phải là một kẻ rất thành thực thực hiện “mạo hóa thân” “đi với bụi mặc áo cà sa, đi với ma mặc áo giấy”. Chỉ bằng mạo đó, nhà thơ mới thực hiện được một cuộc kinh lịch qua các thế giới Thiên Đường, Trần Gian và Địa Ngục. Bôđơler đặc biệt có “cảm tình” với... Xatăng, vì chỉ có nhờ y “chỉ giáo” ông mới được nhìn thấy rõ chân tướng của Địa Ngục, trước hết là “Địa Ngục Trần Gian”. Cái địa ngục ấy, nhiều nhà thơ, nhất là các nhà thơ lãng mạn cùng nhiều nhà thơ “non gan” khác thường tìm cách lẩn tránh hoặc giả vờ không biết...

Bôđơler vạch rõ bản chất con người luôn có hai phần Thiện, Ác đối lập nhau, giằng xé nhau và là nguyên nhân của hạnh phúc hay đau khổ :

*Chính quỷ ác cầm đầu dây giạt cho ta cựa quậy,
Nhưng cái thói tha, ta thấy đẹp thấy thơm.
Mỗi ngày ta sa xuống Địa Ngục sâu hơn...*

(Gửi độc giả)

Ông nặng lời cảnh cáo những con người của
“xã hội văn minh” đang luôn luôn đứng trước nguy
cơ sa ngã, thoái hóa và diệt vong :

*Những quái vật gớm ghê khóc đòi quần áo,
Hình thù kì quái như dọa nạt người ta
Những thân trai lả lướt, gầy còm, bụng sề,
thịt nát...*

*Và phụ nữ các người xanh nhợt quá lá dừa
Mà trác táng đục khoét đêm ngày, và những
nàng trinh nữ*

*Mang nặng trong mình nghiệp chướng từ xưa
Của những người mẹ xấu xa vì sinh nở...*

Thế nhưng cũng không ai hơn Bôđơler đã trân trọng, tán dương những vẻ đẹp và sự cao cả ở con người. Ngay trong bối cảnh một thế giới đầy bi kịch, con người vẫn chứng tỏ sức sống phi thường của mình, vẫn níu kéo lấy cái đẹp một cách tuyệt vọng. Trong thơ Bôđơler, cái đẹp của con người như “lặn vào trong” và trở nên sâu sắc lạ thường :

*.... từ những thế kỉ nhiều không đếm được
Biển và người, các người vẫn tranh đấu không thôi!
Không hối hận, không tiếc thương, say mê máu
xương chết chóc*

*Ôi, những anh em tử thù, vật lộn nhau không
nhọc mệt đến muôn đời.*

(Con người và biển cả)

Những bài thơ Bôđơler miêu tả con người - những sinh linh kì tuyệt của Thượng Đế - bị vùi dập, đã xói vào lòng người, làm sôi lên một tình yêu mạnh mẽ vô bờ bến :

*Cô gái ăn mày tóc hung
Mà chiếc áo dài với những lỗ rách
Cho thấy sự nghèo đói và sắc đẹp...
Những chiếc nơ buộc lỏng
Trải ra cho những cái thềm
Hai vú em rạng rỡ như đôi mắt em...
Bao nhiêu công hầu và bao Rôngxa
Dòm ngó cái góc con tươi mát của em.
... Em đặt dưới luật của em
Biết mấy đời vua Valoa.
Trong khi đó em vừa đi vừa nhá
Vài mẩu bánh thừa rơi trước cửa
Của một tiệm ăn ngoại ô...*

(Gửi cô gái ăn mày tóc hung)

Có lẽ không ở đâu, cái vực thẳm gớm ghiếc, cái “thung lũng đau thương” của cuộc đời lại được phơi bày một cách sắc sảo, triệt để hơn được những bài thơ “hiện thực - tư tưởng” của Bôđơler :

*... Các ô' mai dâm bưng sáng khắp mọi nơi
Như một tổ kiến không lỗ, khắp hang cùng
ngõ hẻm*

*Luôn lách qua những con đường bí hiểm
Như quân thù đang thực hiện một mưu to...
Các bếp lửa đang réo lên chỗ này chỗ khác
Các rạp hát thét la, các dàn nhạc reo hò.
Giờ phút này những người bệnh hoạn thêm đau
Những tiếng rên la của họ vang âm. Có người bệnh
Sẽ không bao giờ trở về bên ngọn lửa thân yêu
Ăn bát xúp thơm bên người thân thiết buổi chiều.*

(Ban chiều)

Thơ Bôđơler còn thực hiện nhiều cuộc “định nghĩa”, tìm chân tướng cho nhiều sự vật và hiện tượng như : dục vọng, cờ bạc, lao động khổ sai, ban mai, ban chiều, rượu, sự thù địch, cái chết, sắc đẹp, nhạc, Xatăng, sự mù lòa, nỗi chán chường, cái ác, sự tàn phá, hài cốt... và với bất kì đối tượng nào. Bôđơler cũng khám phá được bản chất ẩn náu của nó một cách đáng khâm phục. Chẳng hạn “sự tàn phá” được mô tả như sau :

*Nhiều khi nó nguy trang vì biết ta say mê
nghệ thuật
Dưới hình dáng một phụ nữ quyến rũ nhất,
mê hoặc ta
Và với những lí lẽ, những âm mưu lừa gạt
Làm cho đôi môi ta quen những thuốc mê,
ghê tởm, say sưa...*

Những bài thơ của Bôđơler tựa hồ những bài triết luận vô cùng sinh động về thế giới hiện thực tạo thành những biểu tượng TUƠNG TRUNG cho mỗi sự vật trong thế giới ấy. Rõ ràng, ông coi CHÂN là nền tảng trên đó người ta mới có thể xây dựng lâu đài của cái THIÊN và cái MỸ.

Tuy chuyên đi “lật mặt trái” của thế giới con người, nhưng sẽ là sai lầm nghiêm trọng nếu chúng ta không hiểu rằng trái tim của Bôđơler đã đập điên dại, đã nhàu nát biết bao trước những nỗi thống khổ của con người. Tinh thần nhân đạo chủ nghĩa trong thơ Bôđơler cũng đậm đặc như trong thơ văn V.Huygô. Chỗ khác nhau giữa họ chỉ là, ở Huygô, tinh thần nhân đạo được thể hiện một cách tha thiết, cảm động, còn ở Bôđơler lại được thể hiện một cách lạnh lùng, khốc liệt và cay đắng. Trong thơ Bôđơler, những giọt nước mắt mặn chát luôn được nuốt vào lòng, và có lẽ chính vì vậy nó làm chúng ta rung động thấm thía :

*Hỡi gã chết treo khổ ô, đau khổ của người là của
ta chẳng khác*

Nhìn chân tay người lũng lảng nát như

Như một con lợn giòng, buồn nôn, ta thấy

dào dạt

Dâng lên miệng là vị đắng cay những đau khổ

từ xưa.

(Đến thăm Xite)

Riêng bài thơ “Gửi em gái xứ Malaba”, Bôđôler lột tả số phận của một cô gái da màu, khác nào một khúc thiều ca (hymne) của tinh thần chống phân biệt chủng tộc !

*Hai chân em cũng như hai tay em xinh xắn
Hông em nở khiến những nàng mỹ nhân da trắng
Phải khát khao thêm thương ;
Cả thân em êm ái dịu dàng
Khiến người nghệ sĩ trầm tư say đắm.
Đôi mắt nhung của em đen hơn cả da em
đen nhánh,*

*Chúa em đã sinh ra em
Dưới bầu trời nồng nhiệt xanh trong.*

*... Để hôm nay một chiếc áo mỏng manh,
Sương tuyết ngày đông không đủ che mình
Em phải lê la trong bùn rãnh của chúng tôi
Nhặt miếng bánh thừa hay miếng thịt ôi
Dem bán rao những hương trời sắc nước,
Mất tư lự đắm đắm nhìn trong sương mù bản đục
Tìm những bóng dừa quê hương xa vắng tự
bao giờ.*

Mang đặc trưng chung của thơ Bôđôler, THƠ TÌNH Bôđôler là thứ thơ tình chứa đầy tính tư tưởng, diễn tả tình yêu, người yêu với đủ cả hai mặt thiện và ác. Tình yêu không phải được đặt

vào những lâu đài quý tộc hay bên những dòng suối thơ mộng, mà được đặt ở giữa lòng một chiếc... cối xay khổng lồ của cuộc sống, và nó đang quay đang nghiền thật dữ dội.... Thơ tình Bôđơler thấm đẫm niềm si mê với nỗi ngờ vực, đắng cay và đau khổ. Ông cũng khẳng định như thi hào Nguyễn Trãi của chúng ta rằng "sắc là giặc, đam làm chi" nhưng rồi ông vẫn lao vào ái tình đến tê mê, rũ liệt :

*Ta muốn ngủ hơn là sống, ngủ triền miên
Một giấc ngủ cũng như cái chết êm đềm
Ta sẽ trải những chiếc hôn dài không hồi hạn
Lên thân hình của em như đồng bóng nhẵn...*

(Suối mê)

Tình yêu của Bôđơler mãnh liệt, nhưng trong tâm hồn kịch phát của ông, khi ông sống giữa một cuộc đời đầy nghịch lí và bi kịch, tình yêu ấy không tránh khỏi nhuộm màu bệnh hoạn. Có lẽ những tình yêu chân chính kiểu Rômêô - Juliét không còn tồn tại ở thời đại ông nữa chăng?

Nhưng mặc dầu vậy, độc giả của ông vẫn cảm nhận được cái ý vị đặc biệt cay nồng của thơ tình Bôđơler trong vườn thơ tình nhân loại.

Là nhà thơ đi đầu của chủ nghĩa tượng trưng, với trữ lượng tư tưởng đầy ắp, Bôđôler sáng tạo thơ chẳng khác gì một núi lửa phun ra những dòng dung nham rực lửa. Ngày nay chúng ta đều hiểu rằng thơ cao cấp nhất thiết phải là thứ thơ hàm chứa những tư tưởng đặc sắc.

Bôđôler chính là bậc thầy của chủng loại thơ lấy tư tưởng hoặc những hiện thực đầy chất tư tưởng làm đề tài. Đồng thời ông cũng là cha đẻ của nghệ thuật ngôn ngữ thơ hiện đại : rất "siêu" nhưng rất trần trụi, và vô cùng sắc bén.

Bôđôler đã sáng tạo thứ thơ gây ra những "rung động trí tuệ" mà càng ngày càng chiếm địa vị cao trong nền thi ca thế giới, nhất là thi ca hiện đại và đương đại :

*Bao nhiêu ngọc quý bị vùi sâu
Trong đêm tối và trong quên lãng
Không có cuộc thương nào bén mảng.
Bao nhiêu đóa hoa tiếc rẻ buồn rầu
Tỏa hương nhẹ như một điều bí ẩn
Trong khoảng không im lìm, sâu vắng...*

(Cái mũ)

Nhiều thế hệ độc giả xưa nay trên thế giới đã được thưởng thức những thứ thơ "ngọt như mật".

Thơ Bôđơler thì trái lại, là thứ rượu mạnh cháy môi, cháy lưỡi, cháy họng ! Những người “yếu bóng vía” có thể sợ đọc những bài thơ “Kinh nhân” của Bôđơler, song những bậc “thánh rượu” như Lưu Linh và những đồ đệ của ông ở mọi thời đại thì coi rượu mạnh của Bôđơler là rượu “thượng hảo hạng”.

Đó là lí do để Bôđơler được coi là một trong những lãnh tụ hàng đầu của thi ca Pháp và thế giới nửa đầu thế kỉ XIX, và thi pháp của ông vẫn còn chế ngự thi đàn thế giới đến tận bây giờ.

KIỀU VĂN

Gửi độc giả

*Ngu muội, sai lầm, tội lỗi, bản keo
Chiếm cứ tinh thần, giày vò xác thịt
Ta nuôi dưỡng những hối hận “ta yêu”
Như người ăn xin yêu thân mình, cỏ rác.*

*Tội lỗi ta cứng đầu, hối hận ta hèn nhát
Ta đòi trả đũa mỗi một lúc ăn năn
Rồi ngựa lại trở về đường cũ, lấy lợi, tối tăm.
Tưởng lấy nước mắt hèn lau được vết nhơ
trên mặt*

Chính Xa Tăng toàn lực, toàn quyền trên gối ác
 Ru giấc ngủ của ta cho thần trí say mê
 Làm cả nghị lực gang thép của ta tan đi
 Như hơi khói trong bàn tay nhà bác học thần kì

Chính quỷ ác cầm đầu dây, giật cho ta cựa quậy
 Những cái thói tha ta thấy đẹp, thấy thơm
 Mỗi một ngày ta sa xuống Địa ngục sâu hơn
 Không ghê tởm qua những con đường tối tăm
nông nặc.

Ta cần, ta hôn như một anh chàng nghèo trụy lạc
 Bộ ngực đau thương của một gái đi già
 Ta vội vàng cướp một thú vui lén lút thoảng qua
 Mà ta nặn, ta vắt, như một trái cam chín mồm

Nhưng nhúc như một triệu con giòi ghê tởm
 Trong óc ta phè phỡn một bầy quỷ, bầy ma
 Khi ta thở, cái chết chóc trong phổi ta
 Như một dòng sông vô hình tràn vào, âm thầm,
rên rỉ.

Nếu chúng ta chưa thấy dệt, thêu, chưa thấy vẽ
 Chuyện hãm hiếp, đầu độc, đốt phá, giết người
 Trên bức tranh chán nản, tiêu tụy của cuộc đời
 Là bởi vì, than ôi, tâm hồn ta hèn nhất.

Nhưng giữa bầy chó ngao, hùm beo và rắn, rết
 Trong đàn khỉ độc, giữa đám quạ diều
 Những con quái vật lét lè, gặm rống, thét kêu
 Trong cái chuồng thú kinh hồn thối hư tật xấu.
 Có con quái vật xấu xa, kinh hồn, tàn bạo
 Hơn hết cả, nhưng không vùng quẫy, thét lớn,
 kêu vang
 Mà biến cả thế giới này thành đồng gạch vụn
 dễ dàng
 Và trong một cái ngáp dài nuốt trôi trái đất

Bọn quái "Chán Chuồng" đấy, với long lanh
 trong mắt
 Một giọt lệ ngẫu nhiên, hát điệu huca,
 mơ những đoạn đầu dài.

Bọn quái vật tinh vi, bạn đọc ơi ! Bạn biết cả rồi
 Hỡi bạn đọc giả dối, giống ta như anh em ruột thịt

Phúc trời

*Khi Thượng Đế, quyền lực tối cao ban lệnh
Cho Nhà Thơ xuất hiện trên trái đất chán chường
Mẹ nhà thơ, kinh tởm, nguyên rửa dây mồm
Nắm chặt tay, vạch trời, cắn giận, làm trời
thương xót*

*Mụ kêu : Thà ta đẻ ra một đàn rắn độc
Còn hơn phải nuôi cái của dơ này
Ta nguyên rửa cái đêm ngấn ngủi, mê say
Mà bụng ta đã mang cái thai oan nghiệp*

*Nếu Trời đã, trời kia, vô cùng ác nghiệt
Chọn tay ta, trong tất cả mọi đàn bà
Cho chồng ta trao cái của cần cỗi thối tha
Mà ta không thể vút vào trong đồng lửa*

Như một lá thư tình, ta sẽ trút tất cả
 Căm thù đè nặng lòng ta, trên đầu kẻ mà bàn tay
 Độc ác của người đã dùng để bắt ta chịu đắng cay
 Ta sẽ bẻ eo, bẻ gãy cái cây khôn nạn.

Cho những chồi độc kia không thể nào xuất hiện
 Nuốt bọt dãi căm thù, không hiểu được ý trời
 Mụ tự tay chặt cao cái đống củi thiêu người
 Mà địa ngục dành cho những người mẹ bạo tàn,
 độc ác.

Nhưng có một Thiên Thần chở che, bí mật
 Đưa trẻ dọa dầy, say sưa, mê mải ánh trời
 Và trong mỗi thức ăn, thức uống của đời
 Luôn thấy lại những hương hoa thần thánh.

Đùa với gió, chuyện với mây, nhí nhảnh
 Và say sưa ca hát trên đường thập tự đau thương
 Thiên Thần đi theo, khóc khi thấy em hớn hở
 tựa chim rừng
 Trên con đường hành hương trở về Đất Thánh.

Những con người mà nhà thơ yêu sợ, nhà thơ
muốn tránh
Hay thấy chàng bình thần, hiền lành lại hóa
khinh nhờn
Và đua nhau ai sẽ làm cho chàng phải than thở,
đau buồn
Và đem độc ác, bạo tàn cho chàng ném thử.

Trong rượu, trong cơm, dành cho chàng mỗi bữa
Họ trộn trấu, trộn gio và khắc nhô dãi đờm
Và giả dối, với ghê tởm, vút những vật chàng
đã cầm
Và hối hận đã đặt chân vào vết chân chàng bước

Vợ chàng ra giữa đường, kêu cùng, kêu khắp
“Hắn đã cho ta đẹp và mê say thờ phụng ta
Ta sẽ làm cái nghề của những thần tượng
ngày xưa
Bất hấn phải tôn sùng ta và son tô, vàng dát.

Ta sẽ say sưa những trầm hương thơm ngát
No nê thịt, rượu và những khăn, vải, lụa, quì
Để thử xem trong một trái tim đắm đuối, say mê
Ta có thể ngạo mạn, đoạt ngôi thần, ngôi thánh

Và khi ta đã chán những trò chơi kia bất kính
 Ta sẽ đặt trên ngực hấn bàn tay ta, vừa cứng
 vừa mềm
 Và móng tay ta, như móng tay những thần nữ
 trả hờn
 Sẽ rạch một con đường đi vào tận trái tim
 của hấn.

Như một con chim non, phập phồng, run bấn
 Ta sẽ moi từ trong lồng ngực hấn trái tim kia
 Và để cho con chó yêu của ta được một bữa no nê
 Ta sẽ khinh bỉ ném trái tim kia xuống đất. "

Nhưng nhà thơ bình thản vẫn giơ tay lên trời
 cao ngất
 Kính cẩn nhìn chiếc ngai vàng lộng lẫy trên không
 Và của trí tuệ chàng những tia chớp mênh mông
 Che mắt chàng chẳng thấy cảnh người đời
 giận dữ

Chúa Trời hỡi ! Cảm ơn Chúa, đã cho Đau Khô^o
 Làm phương thuốc thần rửa sạch mọi bùn nhơ
 Và là tinh hoa tuyệt vời trong sáng nhất từ xưa
 Cho những con người mạnh hưởng khoái lạc,
 thần tiên nhất

Tôi biết Chúa vẫn dành cho nhà thơ, vẫn xếp đặt
 Một chỗ ngồi trong hàng ngũ những Thiên Thân
 Và chúa mời nhà thơ đến dự hội Vinh Quang
 Của những ngai vàng, đạo đức và oai quyền
 bất tuyệt

Tôi biết Đau thương là phẩm chất cao siêu,
 duy nhất
 Mà Địa ngục và Trần gian, không thể biết bao giờ
 Và để tết cái vành hoa chói lọi của nhà thơ
 Phải thu hết báu vật của Đất, Trời, muôn thuở.

Những của quý mất rồi của thành Panmia xưa
 rực rỡ
 Những kim loại không tên, tất cả những ngọc trai
 Đáy bể trau chuốt, sữa sang, xếp đặt tự tay người
 Không đủ tết vành mũ thiêng của nhà thơ sáng
 ngời chói lọi.

Vì mũ ấy kết toàn bằng ánh sáng tinh anh,
 rực chói
 Từ nguồn lửa trời nguyên thủy, dội hào quang
 Mà những đôi mắt người, trong sáng, rõ ràng
 Bên cạnh chỉ là những mảnh gương tối tăm,
 buồn thảm.

Lên cao

*Bên trên ao hồ, bên trên thung lũng,
Bên trên núi rừng, biển rộng, mây cao,
Bên kia mặt trời, bên kia khí quyển,
Vượt ra ngoài cả biên giới trăng sao,*

*Tâm trí ta ơi ! Hãy lẹ làng chuyển động
Như người bơi trong sóng nước ngất ngây,
Rồi ngang dọc giữa vô cùng sâu rộng,
Thấy say mê một khoái cảm chơi vui.*

*Hãy bay xa những khí tanh hôi, bệnh hoạn,
Rửa bụi trần ở khoảng Thượng Thỉnh Không,
Hóp lửa đỏ chan hòa mấy từng xanh tinh khiết
Như uống li nước thiêng trong trẻo tốt cùng.*

*Hãy trút bỏ mọi ưu phiền day dứt
Đang nặng nề lên cuộc sống mù sương.
Sung sướng thay, những người vung cánh thép
Đỉnh thanh cao lao vút tới cương cường !*

*Tư duy họ như những con chiến chiến
Thẳng bầu trời cứ mỗi bước bay lên.
Lượn trên cuộc đời, họ am tường trọn vẹn
Lời muôn hoa và những vật im lìm !*

(TRẦN MAI CHÂU)

Nàng Thơ đánh đi

Nàng Thơ của lòng ta ơi ! Người yêu của lâu đài
cung điện

Khi tháng giêng gió lạnh thổi ào ào
Trong những đêm sương tuyết u sầu
Nàng có chẳng một hòn than để hơ đôi chân
lạnh buốt ?

Nàng có sưởi cho ấm đôi vai nàng giá lạnh
Dưới những ánh đèn khe cửa sổ đêm khuya
Túi rỗng không như trống rỗng phòng khuê
Nàng có đi hái vàng trên bầu trời lóng lánh.

Chao ôi ! Để mỗi buổi chiều lòng nàng đỡ đói
Nhuê trẻ đồng ca nàng phải làm trò ca ngợi
Hát những bài ngợi Chúa, nàng chẳng mấy may
tin

Hay như người làm xiếc, đói cơm, bày trò
hấp dẫn

Với nụ cười chẳng ai hay bao nhiêu lệ đầm
Để làm nở cái vui nôn ruột của người phàm.

Lí tưởng

Không ! Không phải những cái mặt son tô,
phấn trát
Những sản phẩm hồng hù của một thế kỉ xấu xa
Những đôi chân hán hài, những đôi tay sinh nhạc
Thỏa mãn được ước mơ của trái tim ta.

Ta nhường cho Gavácni, nhà thơ của những cô
nàng ủy mị
Cả cái đàn rì rầm những sắc đẹp nhà thương
Vì trong đám hoa hồng nhạt kia ta không thể
Tìm thấy đóa hoa đỏ thắm như lí tưởng ta mang.

Ôi ! Để cho trái tim ta, sâu như vực thẳm
Phải là người, Mác bếch, người ơi, bạo tàn
điên loạn
Mộng Etsen nở giữa trời đất giá băng.

Hay là nàng, ôi Đêm tối mênh mông, con của
Mikenlăng
Quần quai uốn mình, nhịp nhàng kì quái
Những sắc đẹp dành cho miệng những khổng lồ
vĩ đại.

Tiếng chuông rè

Đêm đông lạnh, thực đắng cay, êm ái
 Được lắng nghe bên lửa khói bập bùng
 Bao kỉ niệm đang từ từ sống lại,
 Giữa sương mù vắng vắng tiếng chuông rung.

Ôi chuông đạo với yết hầu khô khoăn
 Dẫu trăm năm vẫn mau mắn kiên cường,
 Lời kính Chúa vẫn tung hô đều đặn,
 Như lính già đồn nhỏ trấn biên cương !

Tôi, bạn ạ, linh hồn tôi rạn nứt,
 Mỗi đêm khuya cất giọng hát chán chường,
 Tôi thấy nó thật ươn hèn bạc nhược,

Tiếng khò khè từ họng kẻ lâm chung
 Bên hồ máu, cô đơn trong đông xác,
 Phút ra đi phải cực nhọc trăm đường.

(TRẦN MAI CHÂU)

Say đi anh

Lúc nào cũng cần say. Tất cả là ở đấy : đó là vấn đề duy nhất. Say triền miên để khỏi cảm thấy gánh nặng khủng khiếp của Thời Gian đè gẫy vai anh, vút anh xuống đất.

Nhưng say gì vậy ? Rượu, Thơ hay Đức Hạnh, tùy thích. Nhưng hãy say đi.

Và nếu đôi khi chợt tỉnh trên bực thêm cung điện, trên cỏ xanh bờ hào, trong cảnh cô tịch thể lương của căn phòng, khi cơn say đã dịu hay tan biến, hãy hỏi gió, hỏi sông, hỏi sao, hỏi chim, hỏi đồng hồ, hỏi mọi cái đang bỏ trốn, rên la, bon chạy, hỏi mọi cái đang ca hát, nói năng, hỏi bây giờ là giờ gì; và gió, sông, sao, chim, đồng hồ sẽ trả lời anh : “Đến giờ say rồi ! Say đi anh để khỏi trở thành những tên nô lệ bị Thời Gian đầy dọa. Say đi anh, say không ngừng ! Say rượu, say Thơ hay đức hạnh, tùy thích”.

(Bùi Huy Hựu)

Đêm tối

*Trong những mô sâu buồn thảm vô cùng
Mà số phận đã dành cho ta ở
Mà không bao giờ có một ánh tươi hồng
Cùng với đêm tối, bà chủ cau có.*

*Ta như một họa sĩ mà một vị thần mùa mai
Bất tội phải vẽ, than ôi, vào bóng tối
Và như một nhà bếp, thèm khát chết chóc,
Ta nấu và ta ăn trái tim ta đỏ ối.*

*Đôi khi chói lọi, trải rộng và kéo dài ra
Một chiếc bóng rực rỡ và xinh xắn
Nhìn dáng điệu phương đông và mộng mơ
Khi chiếc bóng kia đã to lên hẳn
Ta nhận ra người khách đẹp của ta
Chính là nàng tối đen nhưng chói sáng.*

Cầu khẩn

Vinh quang ca ngợi đời tôi, ôi Xatăng ! Trên
đỉnh cao xa của thiên đường người đã trị vì,
và tận đáy sâu địa ngục
Khi thất thế sa cơ, người yên lặng nằm mơ
Hãy cho hồn tôi, một ngày kia, dưới bóng cây
tri thức
Bên cạnh người nằm, khi trên vầng trán người
bao la
Như một ngôi đèn mới, cành cây tỏa rườm rà.

Ta là dao phủ của lòng ta

Tặng J.G.F

*Ta sẽ đánh nàng, không giận dữ
Không cầm thù như một tên đao phủ
Đập vào tảng đá như Mô-i
Để làm cho từ đôi mi*

*Của nàng chảy ra nguồn nước
Đau thương chan hòa sa mạc
Của lòng ta. Khao khát hi vọng đầy tràn
Sẽ bơi trên sóng lệ mặn của nàng*

*Như một con thuyền buồm căng đi xa
Và trong trái tim ta mà lệ nàng làm say sưa
Những tiếng thôn thức của nàng ta say đắm
Sẽ vang dội như một hồi trống trận*

Ta chẳng phải chẳng là một tiếng đàn lạc điệu
 Trong bản hợp xướng thần tiên kì diệu
 Với cái tính ham mê chế giễu mỉa mai
 Nó giày vò và cắn xé lòng ta suốt đời

Nó ở trong tiếng nói của ta, mù già quàng quạc
 Nó là tất cả máu ta, cái liều đen thuốc độc
 Ta là tấm gương bi thảm vô cùng
 Mà mặt nặc nô vẫn ngấm, vẫn trông.

Ta vừa là vết thương, vừa là dao sắc
 Vừa là má giơ, vừa là cái tát
 Vừa là bánh xe, vừa là tay chân
 Vừa là đao phủ, vừa là tội nhân.

Ta là con ma, ta hút máu ta
 Một kẻ mà loài người ruồng bỏ, lánh xa
 Phải chuốc cái tội cứ nhe răng cười mãi mãi
 Và không còn biết mỉm cười êm ái.

Cái chết của những người nghệ sĩ

Phải bao nhiêu lần rung lên những quả nhạc
Và hôn cái trán ngấn của người, ôi biếm họa
buồn phiền

Để nhằm đúng cái đích diệu kì huyền hoặc
Cây cung của ta ơi ! phải mất bao nhiêu tên.

Tâm lương chúng ta sẽ mỗi mòn trong những
mưu đồ phức tạp.

Ta dựng rồi lại phá, bao nhiêu sườn cốt nặng nề
Trước khi đôi mắt ta được nhìn hình ảnh cao
siêu tạo vật

Mà lòng khát khao điên dại, làm ta thôn thức,
tái tê.

Bao nghệ sĩ chưa bao giờ được thoáng nhìn
thần tượng

Những nhà điêu khắc đọa đày kia, mang dấu tội
trên mình

Vừa đi vừa đâm ngực và đập tay vào trán.

Chỉ nuôi một hi vọng, ôi Đất Thánh kì dị, u minh

Là cái chết, lượn bay như một mặt trời, mới lạ

Sẽ làm nở trong óc họ những bông hoa tươi

rực rỡ.

Cuối ngày

*Dưới một thứ ánh sáng mờ nhạt
Chạy múa, quần quai, không lí do
Cuộc đời tráo trâng và quàng quạc.
Nên khi thấy ở chân trời xa*

*Dâng lên bóng đêm, khoan khoái say sưa
Làm dịu đi tất cả cả lòng không dạ đối
Xóa mờ đi tất cả cả nhục nhã, xấu xa
Nhà thơ tự bảo : “May mắn sao, đêm đã tới.*

*Tinh thần ta cũng như xương cốt
Khao khát, cầu xin, được nghỉ ngơi
Trái tim đầy những mộng mơ u uất.*

*Ta lên giường, ngả cái lưng dài
Và cuộn mình vào chiếc màn đêm tối
Ôi ! Bóng đêm, bóng đêm mát rượi ”.*

Đi

II

Chúng ta như con quay, như hòn cuội, ôi kinh hãi
Quay mãi, lẫn cùng, cả trong giấc ngủ say
Khao khát, thềm thường vẫn dần vật, búng quay
Như một ác thần quất cho những mặt trời quay tít.

Số phận lạ lùng mà mục tiêu luôn xê dịch
Vì chẳng ở nơi nào, có thể ở bất kì đâu
Mà con người không bao giờ chán ước ao
Muốn tìm một chỗ dừng chân, chạy như thẳng
điên không nhọc.

Lòng ta như một hải thuyền đi tìm đảo hạnh phúc
Một tiếng người bỗng thét ở trên boong :

Hãy nhìn đây !

Một tiếng gọi trong buồm, nồng nhiệt, mê say
“Đây rồi ! Tình yêu, vinh quang, hạnh phúc !
Trời ơi ! đá ngầm mặt nước”.

Mỗi đảo nhỏ quan trắc viên báo trước
Đều là một bong lai mà số mệnh hẹn hò
Tưởng tượng chủ quan vội xây dựng những
say sưa
Trời hừng sáng, chỉ thấy một dải trơ đá dựng.

Tội nghiệp anh chàng say mê những trời ảo tưởng
 Phải cùm chân anh chẳng, hay ném xuống
 biển sâu
 Người thủy thủ say sáng tạo những bán cầu
 Mà ảo vọng làm vực sâu thêm mặn chát.

Như ông lão lang thang, chân giẫm lên bùn đất
 Mũi hếch lên trời, mơ tưởng những thiên thai
 Con mắt say mê tưởng thấy một lâu đài
 Khi một ngọn đèn mờ soi túp lều rách tả.

VIII

Thần chết ơi ! Bác thuyền trưởng già ! đã đến
 lúc nhổ neo rồi !
 Cái xứ sở này ta đã chán chường, hãy nhổ neo
 đi. Thần chết !
 Nếu Trời bề bên ngoài, như mực đen tối mịt
 Lòng chúng ta mà người biết, hào quang vẫn
 chói lọi, sáng ngời !

Rót cho chúng ta liều thuốc độc của người cho
 lòng ta thêm cứng cỏi
 Chúng ta muốn, khát khao như lửa đốt trong dầu,
 Dù địa ngục hay thiên đường, lặn xuống đáy
 vực sâu ?
 Vực huyền bí để tìm cho ra cái mới !

Tiêu đề một cuốn sách bị kết án

*Hỡi độc giả hiền lành và chất phác
Con người điều độ, phúc đức, ngây thơ
Hãy vứt đi quyển sách này độc ác,
Nửa phần truy lạc, phần nửa buồn mơ.*

*Nếu anh chưa bao giờ theo lớp học
Của Xa Tăng, gã chủ nhiệm tình ranh,
Viết đi, chẳng hiểu cóc khô gì được,
Hay lại cho ta mắc bệnh thần kinh.*

*Nhưng nếu không để cho cái gì mê hoặc,
Mất anh biết nhìn xuống đáy vực,
Hãy đọc ta, để rồi biết yêu ta ;*

*Hỡi tâm hồn thêm biết và xót xa
Đang đi tìm một thiên đường chưa thấy,
Hãy thương ta, nếu không ta nguyện rửa đầy !*

Tiếng gọi

Nôi của tôi xưa, bên thư viện, nằm kê, giáp vách,
Ba bên tối tăm ; tiểu thuyết, khoa học,
chuyện vui,

Tất cả ; tro tàn La tinh và bụi bặm Hi Lạp,
Chen nhau. Tôi lớn vừa bằng quyển sách khô đôi.
Hai tiếng nói gọi tôi ; một cương nghị,

thâm sâu, hấp dẫn,
Bảo tôi rằng : “Trái đất là một chiếc bánh, ngọt,
thơm ;

Ta có thể (và khoái lạc của người sẽ vô cùng,
vô tận !)

Làm cho người lúc nào cũng thèm, cũng muốn
ăn hơn”.

Tiếng nói kia bảo : “Hãy đến với ta, đến với ta,
đi vào mộng tưởng

Xa hơn cái có thể, xa hơn cái ta quen, ta biết
từ lâu !”

Tiếng gọi này hát bên tai, như gió gào trên bờ
biển rộng

Tiếng gọi mê hồn không biết đến từ đâu,
Vừa mơn trớn bên tai, vừa lạ lòng kinh hãi.

Tôi trả lời : “Vâng, tôi theo người, ôi tiếng gọi
đù dương!”.

Từ đó than ôi, bắt đầu trong tôi cái
 Mà người ta có thể gọi vết thương
 Và oan nghiệp của đời tôi. Đằng sau cảnh tượng
 Huy hoàng của cuộc đời mệnh mông, dưới
 vực thăm tối tăm
 Tôi nhìn thấy rõ ràng những cảnh đời quái đản
 Và nạn nhân say sưa của lòng tôi mình mẫn
 thâm trầm,
 Tôi kéo lê dưới gót tôi cả một bầy rắn độc.
 Cũng từ đây như những nhà tiên tri,
 Tôi yêu say mê biển khơi và sa mạc,
 Tôi cười trong những đám tang và khóc trong
 đám hội hè.
 Và thấy ngọt, thấy ngon thứ rượu cay đắng nhất ;
 Và việc thật nhiều khi tôi cho là chuyện dối,
 chuyện hư ;
 Nhưng tiếng gọi vô về và an ủi : “Hãy giữ lấy
 những giấc mơ
 Đẹp đẽ của người điên mà người khôn chẳng có!”.

Kẻ ngoan cố

Một thiên thần giận dữ, từ trời cao như con
phượng hoàng bổ xuống
Bàn tay nắm chặt tóc tên phản chúa, không tin
Lắc đầu hấn và bảo : “Người sẽ biết kỉ luật
oai nghiêm
(Vì ta là phúc thần của người, người nghe
chứa?) ta muốn!

Người biết không, phải yêu, không ngại ngần,
 chau mày bĩu miệng,
 Người nghèo, người ác, người xấu, người đàn ương
 Để có thể khi Giê du qua, trải lên giường
 Một tấm thảm vinh quang với lòng người từ thiện.

Tình yêu là thế đó, trước khi trái tim người
chán nản
Hãy đốt cháy lại lòng say sưa của người
Trong ngọn lửa quang vinh của Chúa Trời
Đây là khoái lạc chân chính, lâu dài, hấp dẫn !”

Và thiên thần vừa hay trừng phạt, vừa yêu mến
Với ngón tay không lò, bóp nghẹt ngao man,
khinh khi
Những kẻ đọa đầy ngoan cố kia
Vẫn chỉ trả lời một câu : “Ta không muốn !”

Nàng Béat'rix

Trên những mảnh đất xám tro, cháy sém, trụi trơ,
 Một hôm ta đang than thở cùng cảnh vật,
 Vừa đi lang thang vừa mài, trên trái tim ta,
 Mài chậm chậm lưỡi dao nhọn của tư tưởng
 Ta thấy giữa ban trưa, trên đầu ta sa xuống
 Một đám mây tang tóc và giông tố nặng đầy.
 Mang trong lòng quỷ quái cả một bầu,
 Giống như một lũ người hèn, tò mò, độc ác
 Chúng soi mói nhìn ta, lạnh nhạt,
 Và như những kẻ qua đường, đứng ngắm một
thằng điên
 Ta thấy chúng cười với nhau, to nhỏ thì thầm
 Ra hiệu với nhau, nháy mắt với nhau, chỉ trỏ :

- “Chúng ta hãy ngắm cái mặt biếm họa kia
cho thỏa
 Cái bóng mờ của Ham-lét bất chước chàng
điệu bộ,
 Cặp mắt mơ hồ, bộ tóc phát phơ trước gió
 Có thảm hại hay không, cái anh chàng ăn chơi,
 Xơ xác, thằng hề thất nghiệp, cái nhân vật lạ đời
 Vì đã khéo đóng cái vai trò của hắn

Gửi Têđo đơ Băngviên

Bạn đã nắm chặt bờm tóc của nàng thơ
 Với một nắm tay mạnh, mà nhấc bổng người
 ta ngờ

Với cái vẻ tự tin và cái chiều thoải mái
 Một chàng thanh niên quật ngã cô nhân ngãi.

Đôi mắt sáng trong, hùng bùng ngọn lửa thần đồng
 Bạn đã đem cả cái kiêu hãnh người xây dựng
 vào trong

Những kiến trúc vừa nghiêm trang vừa bạo dạn
 Từ ban đầu đã báo trước cái tài năng sau chín chắn.

Là thi sĩ máu của chúng ta rỉ ra từ mỗi lỗ
 chân lông

Có phải chăng, cái áo khoác của con quái vật
 xưa, Nhân mã

Biến mỗi mạch máu trong người thành dòng
 suối thơ lương

Đã được nhuộm ba lần trong rớt dãi gớm ghê,
 đầy độc tố

Của những con rắn kinh hồn, không quên thù cũ
 Mà từ trong nôi, em bé Ec quyn đã bóp chết
 nhẹ nhàng.

Tôi yêu kỉ niệm của những thời trần trùng xưa cũ

Tôi yêu kỉ niệm của những thời trần trùng

xưa cũ

Khi vàng Thái Dương nhuộm vàng chói lọi

những tượng thần

Khi trai gái lanh lẹn, tươi vui, hưởng thụ

Những khoái lạc thiên nhiên, không đối trá,

băn khoăn

Cả bầu trời chan chứa tình yêu như mon trôn

Thân hình con người khỏe mạnh và thanh tao

Trời đất có những nguồn mỹ vị cao lương vô tận

Chẳng thấy nuôi đàn con khôn lớn tốn là bao.

Mà người mẹ, đầy tình thương con nhỏ

Cho cả loài người bú trong lòng rộng mênh mênh

Người đàn ông xinh trai, khỏe và vạm vỡ

Tự hào vì những sắc đẹp tôn thờ mình.

Những sắc đẹp trắng trong, như trái tim không

rạn nứt

Da thịt mịn màng như gợi cắn, gợi hôn.

Nhà thơ ngày nay, khi muốn hình dung, gợi nhắc

Cảnh lộng lẫy xưa kia, trai gái đẹp trần trùng

Bỗng cảm thấy cả tâm hồn tối tăm, lạnh lùng

ảo não

Trước cảnh tượng tối đen, kinh hãi vô cùng

Những quái vật gớm ghê, khóc đòi quần áo
 Hình thù kì quái như dọa nạt người ta
 Những thân trai, lở loét, gày còm, bụng sề,
thịt nát

Mà Thần Thực Dụng vừa khắc nghiệt, vừa thờ ơ
 Từ trong nôi đã quán những tã đồng, tã sắt
 Và phụ nữ các người xanh nhợt quá lá dừa
 Mà Trác táng đục khoét đêm ngày, và những
nàng trinh nữ
 Mang nặng trong mình nghiệp chướng từ xưa
 Của những người mẹ xấu xa vì sinh nở

Chúng ta ngày nay, những dân tộc suy tàn
 Có những cái đẹp mới mà ngày xưa không có
 Những bộ mặt buồn rầu, rữa nát tự tim gan
 Những vẻ đẹp lở loét, thâm thê, ủy mị
 Nhưng các nòi giống của loài người ốm đau
 Sẽ chẳng để những sáng tạo muộn màng của các
nhà thi sĩ

Ngăn cấm họ say mê, yêu quý, khát khao
 Tuổi trẻ, tuổi trẻ thiêng liêng, giản dị dịu hiền
trên trán

Mắt xanh trong như dòng nước suối trong
 Tỏa khắp bốn bề như chim hót, hoa tươi, trời
xanh xán lạn

Hơi ấm êm đêm, lời ca tiếng hát, hương thơm.

Kẻ thù

*Tuổi trẻ ta cơn giông tố
Chỉ đôi lần le lói ánh dương
Mưa vùi gió đập thảm thương,
Đỏ au mây trái cười sưng cuối vườn.*

*Thu ngả vàng véo von thì tứ,
Xẻng cầm tay ta cứ san đi !
Đất đai ngập úng nặng nề,
Từng nơi sụt lở khác chi mộ phần.*

*Chỉ khổ nỗi dày công chăm chút
Những bông hoa trên đất bạc màu
Cho dù sống được còn lâu
Tìm ra sinh lực dựng lâu sắc hương !*

*- Ôi đau thương, đau thương quá đời !
Thời gian đang ngốn vội cuộc đời.
Tim này hút mãi máu tươi,
Kẻ thù giữa vuốt, máy hời nhe nanh !*

(TRẦN MAI CHÂU)

Cái mũ

Đề nhắc lên tảng đá này quá nặng
Xixiphơ ơi ! Phải có can đảm của người
Dù ta đã đem tất cả nhiệt tâm rồi
Nghệ thuật thì lâu, thời gian thì ngắn.

Tiến về một bãi tha ma hẻo lánh
Xa, cách xa những lăng tẩm huy hoàng
Trái tim ta như một cái trống có khăn choàng
Vừa đi vừa đánh những khúc hành bi thảm

Bao nhiêu ngọc quý bị vùi sâu
Trong đêm tối và trong quên lãng
Không có cuộc thưởng nào bén mảng

Bao nhiêu đóa hoa tiếc rẻ, buồn rầu
Tỏa hương nhẹ như một điều bí ẩn
Trong khoảng không im lìm, sâu vắng.

Những người Bôhêm trên đường

*Đoàn người tiên tri, con người rục rủa
Hôm qua lên đường, mang theo con nhỏ
Trên lưng, bày giờ những bộ vú nặng, giàu
Nguồn vô tận cho những miệng trẻ khát khao.*

*Đàn ông đi chân, gươm dao sáng loáng
Bên những chiếc xe cả gia đình chất nặng
Dõi lên trời những cặp mắt buồn rầu
Như thương tiếc những ước mơ đã mất từ lâu.
Con đế mèn, trong hồ sâu dưới cát
Thấy họ đi qua, cất cao tiếng hát
Thiên nhiên cảm tình làm cây cỏ thêm tươi.*

*Cho đá nứt nước tuôn, nở hoa sa mạc
Trước bước chân đi của những con người
Vẫn quen nhìn vào bóng tối tương lai*

Con người và biển cả

Con người tự do, bao giờ người cũng say mê
 biển rộng
 Biển cả là hình ảnh của người, người ngắm
 tâm hồn
 Trong những đợt sóng dạt dào, mênh mông,
 vô tận
 Và tinh thần người là vực thẳm đáng cay hơn.

Ôm cả tấm gương kia trong đôi mắt và đôi tay
 rộng mở
 Người thích đắm mình trong hình ảnh của người.
 Khi nghe tiếng biển kêu, kiên cường và hung dữ
 Trái tim người đôi khi quên tiếng đập trong người.

Cả hai, các người đều âm thầm huyền bí
 Chưa ai từng đo đáy vực lòng người
 Chưa ai biết những cửa chìm vùi sâu đáy bể
 Các người giấu kín hung bí mật của các người.

Thế mà từ những thế kỉ nhiều không đếm được
 Biển và người, các người vẫn tranh đấu không thôi!
 Không hối hận, không tiếc thương, say mê máu
 xương chết chóc
 Ôi ! những anh em tử thù, vật lộn nhau không
 nhọc mệt đến muôn đời.

Người đẹp khổng lồ

Từ những thời xưa mà Thiên nhiên tràn trề

Mỗi một ngày sinh nở những đứa con to lớn, sinh lực

Ta muốn sống ở bên một người đẹp, lớn lạ lùng

Như dưới chân một nữ hoàng, một con mèo mệnh mông

khoái lạc

Ta muốn thấy thân nàng như hồn nàng tươi

thấm rõ ràng

Ta lớn mạnh tự do trong những trò chơi của

nàng, quái ác

Và tìm xem, sau những bóng sương mù, trong

mắt nàng trôi giạt

Có một ngọn lửa nào u uất, ấp ủ trong trái

tim nàng.

Ta tha hồ ngao du trên những dáng hình nàng

tuyệt sắc

Leo trên dốc sườn của đầu gối nàng thanh thang

Và đôi buổi mùa hè khi trời nắng chói chang

Nàng mệt mỏi nằm dài trên những cánh đồng

bất ngát

Ta nằm ngủ uể oải, lả lơi, dưới bóng đôi vai nàng

Như xóm nhỏ lặng yên dưới chân núi xanh

cao ngất.

Ngợi ca sắc đẹp

Nàng từ trên trời bay xuống, hay là vực thẳm
 hiện lên
 Ôi ! Sắc đẹp ! đôi mắt nàng, quý quái và thần tiên
 Rốt Thiện, Ác vào lòng người, lẫn lộn
 Nên người ta ví nàng, như rượu người ta uống !

Nàng mang cả ban mai và chiều tà trong ánh mắt
 Nàng tỏa hương thơm như một chiều bão táp.
 Như chiếc bình, miệng nàng đổ thuốc mê vào
 miệng nàng hôn
 Làm anh hùng hóa hèn nhát, và em nhỏ hóa
 kiên cường.

Nàng từ vực tối hiện lên, hay từ sao xa bay
 xuống đó
 Số mệnh mê say, bám váy nàng, chẳng khác chi
 con chó
 Nàng gieo rắc khắp nơi, khốc hại và hân hoan
 Nàng thống trị tất cả mà chẳng cái gì ai trách cứ
 được nàng

Nàng giầy xéo những thầy người mà nàng
không thềm để mắt
Trang sức đẹp nàng mang. Ghê tởm không phải,
là xấu nhất
Và sát nhân, trong những chuỗi tư trang đeo ở
bên sườn
Nhảy múa trên bụng nàng, trông duyên dáng
vô cùng.
Con thiêu thân, ngợp sáng, sa vào ngọn đèn,
lửa đốt
Chết vẫn kêu : hãy cạ ngọị, cảm ơn cây đuốc
Gã tình nhân hôn hên, trên người đẹp ngả mình
Như anh chàng hấp hối, mon trốn cái mả sẽ
chôn anh
Từ trời cao xanh thăm, từ Địa ngục tối đen
chẳng kể
Sắc đẹp, ôi quái vật kinh khủng, gớm ghê,
ngây thơ như con trẻ
Nếu mắt nàng nhìn, miệng cười, chân bước
mở cho ta
Cái vô tận ta khát khao mà chưa được thấy
bao giờ.
Của Xa Tăng hay Chúa trời ! Yêu tình hay nữ
thần cũng thế
Chẳng hề chi, hỡi nàng tiên mất nhưng,
nếu nàng có thể
Nhạc điệu, hương thơm, hào quang ôi !
Nữ hoàng duy nhất của ta
Làm ngày tháng bớt nặng nề và vũ trụ bớt xấu xa.

Nỗi buồn của mặt trăng

*Đêm nay mặt trăng mơ màng, dáng trẻ nãi hơn
Như một người đẹp, trên chông gối mềm nằm tựa
Với một bàn tay nhẹ nhàng, lơ đãng sẽ mơn man
Những đường êm đôi vú trước khi nàng ngủ.*

*Trên lưng những đám mây như sa tanh mềm, đỏ
Uể oải, rã rời, nàng khoan khoái say sưa
Và tầm mắt nhìn xa những bức tranh trắng xóa
Từ chân trời bốc lên như những đám hoa.*

*Đôi khi lả lướt mơ màng, ả hằng trên mặt đất
Để một giọt lệ từ mắt nàng kín đáo nhẹ rơi
Một nhà thơ kính cẩn, ghét giấc ngủ của con người.
Đưa bàn tay hứng giọt lệ mờ xanh nhạt
Óng ánh năm màu như một hòn ngọc thạch
Và giấu kín trong trái tim, xa con mắt mặt trời.*

Những con cú

*Dưới những lùm cây không đèn che chở
Những con cú đậu thành hàng
Như những vị thần xa lạ
Dội đôi mắt đỏ ngầu tư lự, mơ màng.*

*Không động đậy, chúng cứ đứng yên như thế
Cho đến cái giờ phảng phất u buồn
Khi đây lùi mặt trời đã xế
Đêm tối tiến lên bao phủ không gian.*

*Dáng điệu chúng bảo người hiền rằng
Phải biết trong cõi đời này sợ và xa lánh
Cái huyền ảo và cái di chuyển,
Kẻ nào say mê một bóng người qua đường
Một hình tội, luôn luôn phải chịu đùng
Vì đã muốn đổi thay chỗ đứng.*

Cái điều cay

*Tôi là cái điều của một tác giả
Người ta có thể khi nhìn
Cái mặt abiaxiniên hay caphorin
Của tôi, đoán là chủ tôi hút dũ.*

*Khi chủ tôi lòng đầy đau khổ
Anh lại càng nhả khói gớm ghê
Như mái bếp nhà đang đốt lửa
Làm cơm cho người cay ruộng trở về*

*Tôi quán quít và ru đưa hồn anh
Trong cái màng lưới chuyển động và xanh
Bay lên từ miệng anh đầy lửa nóng*

*Và tôi rót liều thuốc mạnh cho anh uống
Làm say sưa hồn anh, làm dịu lành
Những mệt nhọc tinh thần của anh.*

Nhạc

*Nhạc đôi khi mang ta đi, như sóng bể
Tới ngôi sao mờ của ta
Dưới bầu trời u ám hay trong thình không*

xanh nhẹ

*Buồm ta mở rộng đi ra
Phổi nở phồng và ngực phưỡn lên trước gió
Như một tấm vải rộng căng
Ta vượt lên trên những ngọn sóng dữ
Mà đêm tối che bùng
Trong lòng ta rung động tất cả những say sưa
Của một con thuyền đau đớn
Gió thuận, bão giông, bập bênh, đảo lộn
Trên vực thăm mênh mông đưa đẩy lòng ta
Đôi khi lại như tấm gương phẳng lặng
Hình ảnh lòng ta, chán chường, buồn nản.*

Con thiên nga

Tặng VICTOR HUGO

I

Ăngdrômác, hôm nay ta nhớ (1)
Đến nàng. Dòng sông nhỏ Ximôi
Tắm gương đau đón sáng ngời
Tắm lòng quả phụ tuyệt vời xót thương

Dòng sông nhỏ đầy tràn nước mắt
Bỗng tự nhiên gọi nhắc trí ta
Caruxen bữa đi qua
Pari phố cũ bây giờ còn đâu
Thành phố đổi thay mau chóng quá
Đổi thay nhanh hơn cả bóng người

Khu này nhớ lại mắt tôi
Chỉ thấy một đồng ngược xuôi ván lều
Những trụ cột cheo leo xây dờ
Nước, cỏ, rêu, gỗ, đá, ngôn ngang
Long lanh trong các cửa hàng
Những đồ tạp hóa lố lằng phơi bày

(1) Ăngdrômác : Vợ hiền của Héc-tor (trong Ôđixê của Hô-mêr)

Chuồng nuôi thú ở đây ngày trước
 Một sớm mai, giữa lúc nhân dân
 Cần lao thức dậy đi làm
 Bánh xe lục lộ chuyển vang phố phường
 Con thiên nga xô lông cọ xát
 Bàn chân to, trên mặt hè khô
 Và trên mặt đất nhấp nhô
 Lê bộ lông trắng trên bờ rãnh con
 Lòng rãnh con chẳng còn hột nước
 Con thiên nga há hộc mỏ khô.

Tăm đôi cánh trắng diên rồ
 Trong đồng cát bụi, nhớ hồ nước xưa
 Kêu to : Mưa bao giờ mưa đổ
 Sấm trời đâu ? Để nổ hay chưa
 Tôi trông rõ con thiên nga
 Tượng trưng kì dị như là tiền oan.

Như Ôvit kêu than tha thiết
 Lên trời xanh ác nghiệt mùa mai
 Cố vườn quần quai cô dãi
 Cái đầu khao khát trách trời chẳng thương.

II

Pari đôi, nổi buồn vô cớ
 Trong lòng tôi vẫn cứ trơ trơ
 Lâu đài đồ sộ của nhà
 Phố này, xóm nọ, hàng qua ảo huyền
 Chỉ kí ức vũng bèn hơn đá.
 Trước điện lu mờ chẳng thấy gì
 Ngoài hình ảnh cũ xưa kia
 Con thiên nga lớn, lét lê điên cuồng
 Như người lìa quê hương đầy ải
 Ngẩn ngơ mà vĩ đại vô cùng
 Luôn luôn mang ở trong lòng
 Giấc mơ năm tháng không ngừng xót thương.

Ta nghĩ đến nàng Ăngđrômác
 Vọ đau thương một bậc đế vương
 Sa tảng Piruyx hiên ngang
 Tấm thân vàng ngọc nhục nhằn xiết bao
 Nắm mồ không âu sầu tê tái
 Quả phụ vua phải lấy chồng hèn.

Tôi thương cô gái da đen
 Gầy còm, ốm yếu đứng trên vũng bùn
 Sau lũy sương dày nhìn ngơ ngẩn
 Tìm bóng dừa xa vắng từ lâu
 Quê nhà rục rĩ Phi Châu

Rồi tôi nghĩ đến mỗi sâu những ai
 Đá mất đi, mất rồi, mất hẳn
 Cái suốt đời sẽ chẳng thấy đâu
 Những người uống lệ, ăn sầu
 Em bé côi cút héo rầu như hoa.

Trong rừng sâu lòng ta nấu ần
 Kỷ niệm xưa bỗng vắng tiếng loa
 Nghĩ thương trên hải đảo xa
 Những chàng thủy thủ tàu nhà bỏ quên
 Thương những ai đua chen thất bại
 Thương những người khô ải từ đây
 Còn bao người nữa nào hay
 Mỗi người mang một đắng cay trong lòng.

Bảy lão già

Tặng VICTOR HUGO

*Thành phố đông nghịt người, thành phố đầy
mộng mơ*

*Mà bóng ma giữa ban ngày, níu chân người
qua lại*

*Bí mật chảy khắp nơi như nhựa sống chan hòa
Trong những mạch hẹp của người khổng lồ vĩ đại.*

*Một buổi sáng khi trong phố xá buồn rầu
Những ngôi nhà mà sương mù làm thêm cao nữa
Trông giống như hai bờ một con sông nước
dâng cao*

Và - cảnh trí với tâm hồn diễn viên tương tự -

Sương mù vàng bấn, tràn ngập cả không gian
 Căng thẳng thân kinh như một chàng hảo hán
 Tranh luận với hồn tôi đã mệt mỏi chán chường
 Tôi đi trên đường ngoại ô, sau tiếng xe bò
 chuyên vận.

Bỗng nhiên xuất hiện một ông lão già
 Quần áo rách ố vàng như bầu trời ẩm ướt
 Có thể làm động lòng thương của những kẻ
 lại qua
 Nếu đôi mắt lão không có cái nhìn góm ghê
 độc ác.

Người ta tưởng đôi con người của lão, hờn căm
 Lão đã tâm với oán thù, uất hận
 Mắt lão nhìn làm sương lạnh thêm giá băng
 Chòm râu lão trông như mũi gươm - giục giã
 bội phản.

Lão không còng mà người gầy gập - đồng hương
 Với ống chân lão làm một cái hình vuông góc
 Thêm cái gập của lão là đủ cho ta hình dung
 Cái dáng điệu vụng về, bước cao bước thấp.

Của một con thú què hay một người Do Thái
 ba chân
 Trong tuyết, trong bùn, lão bước đi ngập ngụa
 Như những chiếc giày rách kia, nghiền nát
 những thân
 Người đã chết, không dùng dung mà cầm thù
 vũ trụ

Một lão nữa theo sau, như bóng với hình
 Râu, mặt, gầy, lưng, đủ không gì khác tất
 Cùng một địa ngục trở về, hai lão bách tuế
 song sinh
 Cùng bước như nhau đến một nơi nào bí mật.

Một âm mưu bí ối nào đang nhằm ám hại ta
 Một sự tình cờ độc ác nào muốn bắt ta phải nhục
 Ta đếm tất cả bảy lần, mỗi phút lại hiện ra
 Ông lão già ghê rợn, nhân lên bảy lượt.

Ai đó muốn cười ta, cười nỗi lo ngại của ta
 Mà không thấy trong lòng một cảm tình anh
 em chan chứa
 Phải hiểu thêm rằng, dù tiêu tụy xác xơ
 Bảy con quái vật ấy có cái vẻ thiêng liêng
 muôn thuở.

Ta có thể nào nhìn lão già thứ tám hiện hình
 Mà không chết được chẳng ? Ôi mùa mai,
 nghiệp chướng
 Bóng hình ghê rợn, cha và con của chính mình
 Phụng hoàng kinh khủng, từ đông tro chết rồi
 lại sống.

Nhưng ta vội quay lưng, trốn bấy quỷ, bấy ma
 Bực dọc vô cùng như một người say rượu
 Nhìn một hoa hậu. Ta vội vã trở về nhà
 Đóng chặt cửa hải kinh, mệt như, ốm yếu.

Phát sốt hoang mang vì bí mật lạ kì
 Lí trí ta muốn nắm vững lái con thuyền,
 không được
 Giông tố tung hoành, ngăn cản con thuyền đi
 Theo bàn tay ta lái và hồn ta quay cuồng, quay
 cuồng đảo ngược
 Như con thuyền nát, trên mặt biển khơi kinh
 khủng không bờ.

Những bà già còm cõi

I

Trong ngõ phố quanh co các đô thành cổ kính
Mà tất cả dù ghê tởm cũng hóa say sưa
Để lòng nghe những thói quen nghiệp chướng
Tôi rình mò theo dõi những bà lão già nua.

Những thân hình tàn tạ ấy, xưa đã là thiếu phụ
Êpônin, Laixơ... nay tiều tụy, lom khom
Hãy yêu họ vì dưới những manh quần rách tả
Những làn áo mỏng manh, vẫn là những tâm hồn.

Lết lê trong những cơn bão táp, lạnh lùng, tàn bạo
Khập khiêng, nẩy người, khi những chiếc xe
buýt chạy qua
Tay nắm chặt bên mình như một di vật xưa
quí báu
Một cái túi con, thêu hình đồ với thêu hoa.

Chân thấp chân cao lò cò như những con rôi
Mệt mỏi, lết lê như những con thú bị thương
Không muốn múa mà cứ phải nhẩy hoài, ôi
hình tội
Như có con quỷ ác nào giật những dây chuông.

Tàn tạ thế nhưng mà sao đôi mắt
Vẫn sắc, vẫn sâu, xoắn như chiếc dùi khoan
Sáng như hố nước trong đêm đen u uất
Đẹp như mắt - thơ ngây em gái nhỏ ngõ ngang.

Bạn có đê ý chẳng, những chiếc quan tài bên lão
Cũng chỉ bé như của những thiếu nhi
Thần chết tinh ranh, trong những chiếc quan tài
giống nhau kia muốn đến
Một biểu tượng say mê, đặc biệt, dị kì.

Và mỗi khi thoáng thấy, một bóng ma yếu ớt
Qua đường phố Pari, nhộn nhịp, như kiến
đông người
Tôi mừng tượng như bóng người kia lả lướt
Đang lừ đừ đi trở lại một chiếc nôi.

Rực cháy phải là tôi đang tìm đề giải
 Một bài toán hình và tính thử để xem
 Người thợ quan tài mấy lần phải đổi
 Kích thước chiếc hòm cho những xác nhỏ
 hom hem.

Những con mắt như giếng khơi đầy muôn dòng lệ
 Những nỗi nung long lạnh ánh kim khí đã
 nguội rồi
 Những đôi mắt u huyền có trăm ngàn thi vị
 Chỉ những ai đã từng uống đau khổ, từ trong nôi.

II

Frátcati, lâu xưa, những nàng trinh nữ
 Khát khao tình yêu, những nàng ca kĩ, than ôi
 Chỉ người nhấc vở chết rồi biết tên, biết họ
 Vườn Tivôli xưa, những sắc đẹp lả lơi.

Tất cả tôi đều say mê, nhưng trong những thân
 linh, gầy yếu ấy
 Có những con người nếm đau khổ ngọt như đường
 Và đã mượn đôi cánh dài vĩ đại
 Của hi sinh để bay tới thiên đường

Người thì vì Tổ Quốc quê hương chịu cực
 Người thì vì chồng mang nặng đau thương
 Người thì vì con lòng đau như cắt
 Mỗi một người nước mắt chảy thành sông.

III

Tôi đã đi theo gót, bao nhiêu bà già còm cõi ấy
 Có một bà trong những buổi chiều tà
 Khi ánh dương hồng biến chân trời thành vết
 thương dài máu chảy
 Đến ngồi một mình trên chiếc ghế vườn hoa.

Lắng tai nghe một đàn nhạc đồng sang sảng
 Nơi những nhạc binh đội ngập các công viên
 Trong những buổi chiều vàng mà lòng thêm
 khoái sảng
 Rót vào lòng người thành thị chút dững cảm
 cương kiên

Bà già này đường bệ, hiên ngang, lưng còn thẳng
 Ngồi lắng nghe từng tiếng nhạc bản hùng ca.
 Đôi mắt có lúc sáng ngời như đôi mắt phượng
 Vàng trán đẹp như trán cẩm thạch để mang hoa.

Nhưng mà tôi, tôi vẫn dõi theo, xót thương,
Từ đằng xa, mắt dính mỗi bước người đi
Như một người cha, theo bước con chập chững
Tôi một mình vui thắm những lạc thú huyền bí,

Tôi thấy cả những tình duyên xưa, thơ ngây,
chói lọi
Tôi sống cả những mối tình âm thầm hay như
hoa nở thắm tươi
Trái tim tôi nhân lên, say sưa những điều lắm lời
Tâm hồn tôi rực sáng những đức hạnh của người

Ôi ! Điều tàn, một hội, một thuyền với ta, cốt nhục
 Mỗi buổi chiều tôi lại long trọng tạm biệt các người
 Ngày mai, nàng sẽ đến đâu, hỡi những nàng Eva
 già tám chục
 Quần quai đau thương trong nanh vuốt chúa trời.

Những người mù

*Hãy ngắm họ xem, hồn ta ơi, thật là kinh khủng
 Chẳng khác chi những hình nhân dơ dáy biết bao
 Ghê gớm lạ lùng như người đi trong sương
 Đôi tròng mắt tối đen không biết dõi về đâu.*

*Những cặp mắt mà ánh sáng thiêng liêng đã tắt
 Như mãi nhìn đàng xa vẫn luôn ngẩng lên cao
 Không bao giờ thấy họ cúi nghiêng xuống đất
 Cái đầu nặng trĩu, mơ mộng, buồn rầu.*

*Như thế, họ đi qua cái đêm dài cùng cực
 Người anh em của yên lặng muôn đời.*

Thành phố ơi !

*Trong khi xung quanh ta, người hát, người rống,
 người cười*

Say mê khoái lạc đến bạo tàn độc ác

Hãy nhìn xem, ta cũng lết lê, nhưng còn

ngơ ngẩn gấp mười

Và ta hỏi : Những người mù kia họ nhìn chi

trên trời ?

Bộ xương cày ruộng

I

*Trong những bộ tranh giải phẫu bày
Trên những bến sông bụi bặm ấy
Mà những quyển sách cũ nằm đây
Như một cái xác ướp cổ đại*

*Những tranh mà ý nghĩ thâm trầm
Với tài hoa của người nghệ sĩ
Tuy chủ đề buồn thảm vô cùng
Vẫn tô điểm cái gì đẹp đẽ.*

*Người ta thấy, càng làm cho buồn hơn
Những điều huyền bí và kinh khủng
Những cái chân da lột, trơ xương
Cuộc đất như những người làm ruộng.*

II

*Trên mảnh đất mà người đang cày
Tá điền nhân nhục và chết chóc
Với cả sức mạnh bộ xương gầy
Và những bắp thịt đã bị róc.*

Các người sẽ thu-hoạch cái gì
 Khô xác chết rồi còn dưng dấy
 Lúa gặt được người sẽ đem đi
 Nộp vào kho địa chủ nào đấy.

Hay hình ảnh kinh khủng rõ ràng
 Một số mệnh gớm ghê, nghiêm khắc
 Các người cô ý chúng mình chẳng
 Nằm dưới mô cũng không yên được.

Rằng hư vô cũng phản bội ta thôi
 Tất cả, cái chết cũng lừa dối
 Và mãi mãi, muôn kiếp, muôn đời
 Than ôi ! Chúng ta cũng vẫn phải

Ở một xứ sở lạ, xa xôi
 Đào bới một mảnh đất cần cỗi
 Hàng ngày dần mạnh một chiếc mai
 Dưới bàn chân rướm máu và tro bụi.

Ban chiều

Đây buổi chiều xinh, bạn của quân cuồng bạo
 Buổi chiều đến như một tên đông lỗa, rón rén
 bước đi

Từ từ buông như khép cửa một phòng khuê
 Và kẻ lưu manh, vội vã biến thành con thú dữ.

Ôi ! Buổi chiều, buổi chiều đáng yêu đối với
 tất cả

Những ai đôi cánh tay, có thể không nói sai
 Bảo : "Hôm nay chúng ta đã làm việc".

Buổi chiều làm vui

Trong lòng người những nỗi đau buồn độc địa
 An ủi nhà bác học, vầng trán nặng vì nghĩ suy
 Và người lao động gầy lưng, về nghỉ xác

trên giường

Khi trong không gian những con quỉ bất lương
 Thức dậy nặng nề như những nhà tài phú
 Vừa bay, vừa va vào mái hiên cửa sổ

Dưới ánh những ngọn đèn gió đập toại bời
 Các ô mai dâm bùng sáng khắp mọi nơi

Như một tổ kiến không lô, khắp hang cùng,
 ngõ hẻm

Luôn lách qua những con đường bí hiểm
 Như quân thù đang thực hiện một mưu to

Nó lúc nhúc giữa thành phố bùn nhơ
 Và như con sâu, hút hết trong lòng người máu
 lười, sức lực

Cái bếp lửa đang reo lên, chỗ này chỗ khác
 Các rạp hát thét la, các dàn nhạc reo hò
 Và quanh những chiếc bàn, bài bạc say sưa
 Gái đi, bạc lâu, cờ gian, một đồng, một cót

Và trộm cắp luôn canh không lúc nào ngơi,
 nào ngọt
 Cùng sắp sửa làm ăn, cạy cửa, khoét hòm
 Để sắm áo cho tình nhân và phè phỡn mấy hôm.
 Hồn ta ơi ! Hãy lắng yên trong giờ phút nghiêm
 trang tư lự

Bịt tai đi để không nghe tiếng gào, tiếng rú
 Giờ phút này những người bệnh hoạn thêm đau
 Đêm tối đã chịt cô họ rồi, họ đang đi xuống
 hố sâu

Của số mệnh chung trong bệnh viện
 Những tiếng rên la của họ vang âm. Có người bệnh
 Sẽ không bao giờ trở về bên ngọn lửa thân yêu
 Ăn bát xúp thơm, bên người thân thiết buổi chiều.
 Và bao nhiêu người khác nữa, có lẽ chưa
 bao giờ được hưởng
 Cái hạnh phúc gia đình và chưa bao giờ đã sống.

Cờ bạc

*Trong những ghé bành sâu, bạch phếch, những
cô gái già nhí nhảnh*

Mặt xanh xao, lông mày vẽ, mắt quầng rử,
làm duyên

Giả điệu, giả đồ, rung lên những vành tai mảnh
Đế rơi một tiếng nhạc long lanh, hoa đá, lẫn hoa
thơm.

*Xung quanh những chiếc thảm xanh, những bộ
mặt không cười*

Những cặp môi nhợt nhạt, những hàm răng móm
Và những ngón tay nóng bừng một cơn sốt
ghê người

Sục những túi rỗng và sờ ngực phập phồng
xúc động.

Những trần nhà đen bản, những đèn treo tối mò
 Và những cây đèn lớn trên tường dọi tỏ
 Những vầng trán âm u, của những nhà thơ
 Nói tiếng, đến đây mang mồ hôi lẫn máu đào
 ra đổ.

Đây bức tranh tối đen mà trong một giấc mơ
 Tôi nhìn thấy hiện ra, dưới con mắt tôi linh hoạt
 Và tôi thấy cả tôi trong một góc cái hang âm u
 Chóng khuỷu lạnh lùng, yên lặng và thèm khát

Thèm khát những con bạc kia cái đăm đuối
 say mê

Những cô gái già cái vui cười ghê rợn
 Và tất cả, ngay trước mắt tôi, hón hờ, gã nọ với
 ả kia
 Dem các danh dự lâu đời của cái sắc đẹp kia
 ra bán.

Và trái tim tôi hãi hùng thấy mình thèm muốn
 Những con người say sưa, chạy xuống miệng
 vực há to

Say uống máu của mình, sợ chết hơn đau đớn
 Và thả sa xuống địa ngục hơn đi vào cõi hư vô

***Điều khiển vũ
ma quái***

Đôi mắt sâu dầy trống rỗng và đêm tối âm u
 Và cái sọ của nàng chít một vành hoa rất khéo
 Trên những khớp xương cổ gầy, lắc lư, mềm dẻo
 Ôi ! kì diệu của hư vô, tô điểm điên rồ.

Có những kẻ tình nhân chỉ mê thịt, mê da
 Khinh rẻ gọi nàng là một bức tranh biếm họa
 Chẳng hiểu chi cái duyên đáng lạ lùng,
 không tên, của
 Bộ xương người nàng ơi, mà ta thích say mê.

Hay là nàng muốn, với cái mặt nhăn nhó,
 gớm ghê
 Đén phá rối cuộc vui của con người đang mê mải
 Hay một thềm muốn thôi thúc nào còn sót lại
 Đây bộ xương khao khát kia vào đêm ma túy,
 truy hoan.

Trong tiếng nhạc vĩ cầm, trong ánh nến sáng trưng
 Hay nàng muốn xua tan cơn ác mộng mãi mãi
 quái gở
 Và nàng muốn mượn dòng suối say sưa dào dạt
 đổ

Làm mát được phần nào, cái địa ngục cháy
 trong tim.

Giếng sâu không bao giờ cạn, đầy ngu độn và
 tối tăm
 Bình cát muôn đời của đau thương muôn thuở
 Qua những chiếc sườn cong của nàng, ta còn
 thấy rõ
 Con rắn hổ mang lượn đi lượn lại trong lòng.

Mà thật ra, ta e rằng tất cả cái duyên dáng,
 đắm đang
 Của nàng không đem lại cho nàng một thành
 công xứng đáng
 Những trái tim tâm thường kia, có hiểu chi
 nhạo báng
 Cái đẹp kinh hồn chỉ người cứng bóng vía
 say mê.

Vực thăm của mắt nàng, đầy ý nghĩa gớm ghê
 Tỏa choáng váng xung quanh và những làng
 chơi thận trọng
 Chẳng thể nhìn mà không buồn nôn, lợm giọng
 Ba mươi hai chiếc răng nàng từ muôn thuở
 như cười

Thế mà ai đã chẳng ôm trong lòng một bộ
 xương người
 Và đã chả phê phỡn no nê những đồ chơi đầy mã
 Thoa phấn xúc hương, điểm trang cũng chẳng
 làm gì được cả

Đôi mắt sâu đầy trống rỗng và đêm tối âm u
 Và cái sọ của nàng chít một vành hoa rất khéo
 Trên những khớp xương cổ gầy, lắc lư, mềm dẻo
 Ôi ! kì diệu của hư vô, tô điểm điên rồ.

Có những kẻ tình nhân chỉ mê thịt, mê da
 Khinh rẻ gọi nàng là một bức tranh biếm họa
 Chẳng hiểu chi cái duyên đáng lạ lùng,
 không tên, của
 Bộ xương người nàng ơi, mà ta thích say mê.

Hay là nàng muốn, với cái mặt nhăn nhó,
 gớm ghê
 Đén phá rối cuộc vui của con người đang mê mải
 Hay một thềm muốn thôi thúc nào còn sót lại
 Đây bộ xương khao khát kia vào đêm ma túy,
 truy hoan.

Trong tiếng nhạc vĩ cầm, trong ánh nến sáng trưng
 Hay nàng muốn xua tan cơn ác mộng mãi mãi
 Và nàng muốn mượn dòng suối say sưa dào dạt
 quái gở
 để

Làm mát được phần nào, cái địa ngục cháy
 trong tim.

Kẻ nào bấu môi ghê tởm là cho mình đẹp
 mình gion.
 Có gái nháy mũi sâu, ả giang hồ sắc đẹp mê hồn
 Hãy bảo những chàng trai kia, ra về ghê, về tởm
 Hỡi những chàng công tử, dù tài mây thoa son
 bôi phấn
 Các người đều sặc mùi xác chết, ôi những bộ
 xương tằm hương.

Tài tử cuối mùa, hỡi những Phan Lang
 Xác chết quét son, những chàng Tống Ngọc
 đầu bạc
 Cuộc khiêu vũ ma quái kia, chuyển rung trời đất
 Sẽ xô đẩy các người đến những trời bê la lũng.

Từ bờ lạnh sông Xen đến cát bỏng sông Hằng
 Cái đàn người nháy múa say sưa mà không thấy
 Trong một lỗ hổng trên trần cái kèn của thiên
 thần chờ đẩy
 Miệng loa to kinh khủng như mũi súng loa đèn.
 Ở khắp nơi, dưới ánh mặt trời thần chết vẫn
 ngợi khen

Nhân loại lố lằng, ưỡn ẹo, điên rồ nháy múa
 Và thường khi cũng như người, tằm hương,
 phức xạ
 Pha cái mai mả của mình với cái ngu xuân của
 người.

***Người ở gái
có tâm hồn cao cả***

Người ở gái có tâm hồn cao cả mà em vẫn ghen

Đang yên giấc ngàn thu dưới nấm cỏ xanh êm

Hôm nay đáng lẽ chúng ta phải mang một bó

hoa viếng mộ

Những người chết rồi thương ôi ! Còn nhiều

đau khô'

Khi tháng giá ngày đông, người thợ xén cây già

Hiu hắt gió buồn vờn quanh nắp mộ đá hoa

Chắc người chết cũng thấy người sống chúng ta

bội bạc

Ngủ ngon lành trong nệm chần ấm áp

Còn họ thì đầu nặng trĩu những giấc mơ buồn

Không bạn chung giường, không ai kể chuyện

hàm on

Lạnh buốt xương già, sâu bọ đêm ngày đục khoét

Cảm thấy trên mình rỉ từng giọt tuyết

Và ngày tháng trôi qua, không bạn hữu ho hàng

Thay những vành hoa héo rũ trên nấm mồ hoang.

Khi thanh củi khô reo ca trong đêm vắng
Nếu tôi thấy người về, ngồi trong phố êm yên lặng
Hay một đêm tháng chạp, xanh thắm lạnh lùng
Tôi thấy người về ngồi ở góc phòng
Từ tấm gương ngàn thu trở về nghiêm nghị
Áp ủ trong đôi mắt hiền người mẹ
Đứa trẻ ngày xưa nay đã lớn khôn
Tôi biết nói gì đây với một linh hồn
Khi dòng lệ tuôn rơi, từ đôi mắt người trống rỗng.

Ban mai

Kèn buổi sớm vang lên trong trại binh thức giấc
Và gió ban mai thổi trên những ngọn đèn sắp tắt
Đây là giờ mà những giấc mộng tối đen
Dẫn vật trên giường những gã thanh niên
Như một con mắt máu đỏ ngầu, phập phồng,
rung động
Ngọn đèn khuya lửa đỏ, nổi trên ánh sớm
Và linh hồn quằn quại dưới xác thịt nặng nề
Cũng như ngọn đèn trong nắng sớm đỏ hoe
Như một khuôn mặt đau thương chan hòa
nước mắt
Mà những làn gió nhẹ ban mai chùi khô sạch
Không gian rùng mình vì những cái đang
thoáng qua
Người đàn ông viết đã mỏi, người đàn bà yếu
cũng đã mệt như.

Những mái bếp đỏ đây, bắt đầu bốc khói
 Những cô gái chơi, mắt quàng, mệt mỏi
 Há hốc miệng to, ngủ một giấc dần ngu
 Những mù xác xơ, người giá lạnh, gầy gò
 Thôi cho đổ khí than và thôi cho ngón tay đỡ buốt
 Đây là lúc trong cơ hàn cắt ruột
 Những sản phụ trên giường cũ quặn đau thêm
 Như một tiếng thốn thức dài, màu bọt sùi lên
 Tiếng gà gáy xa xa, sẽ không gian sương phủ
 Cả một biển mây mù trùm lên nhà cửa
 Những bệnh nhân hấp hối trong các viện tế bần
 Trong những tiếng nấc rung người, thở hơi thở
 cuối cùng
 Bọn trác táng về nhà, sau một đêm mệt mỏi.

Bình minh rung rung, trong chiếc áo choàng
 hồng, xanh mờ
 Chậm chậm tiến lên, trên dòng sông Xen,
 vắng im
 Và Pari, trong bóng mờ, rục đôi mắt, vùng lên
 Như một ông thợ già quơ tay nắm kim, nắm búa.

Hồn rượu

Một buổi chiều hồn rượu hát ca trong vỏ chai
- Người ơi ! hỡi con người xấu số thân yêu, ta hát
Cho người nghe, trong cái nhà tù thủy tinh và
sáp thẩm tươi
Khúc hát đầy ánh sáng và đầy tình anh em
chân thật.

Ta biết, người ơi ! phải mất bao nhiêu trên ngọn
đồi rực lửa
Công sức con người, mồ hôi và nắng cháy
chói chang
Để sinh ra ta và cho ta một tâm hồn rực rỡ
Nhưng ta sẽ không xấu đâu và cũng chẳng vô ơn.

Vì ta sung sướng vô cùng khi được rơi vào
Cổ họng người lao động cần cù, vất vả
Cái lồng ngực nhiệt nồng của người là cái mồi
êm ái, ước ao
Mà ta ưa nhiều hơn là cái hăm lạnh giá.

Người có nghe thấy những điệp khúc ngày
 chủ nhật vui sướng
 Và hi vọng rì rào trong ngực ta phập phồng
 Chống khuỷu trên bàn và cánh tay áo xắn
 Người sẽ ngợi ca ta và người sẽ hài lòng.

Ta sẽ làm cho mắt vợ người lại ngời sáng tinh
 anh, mê say hạnh phúc
 Cho con của người ốm lại khỏe mạnh, tươi hồng
 Và cho chàng lực sĩ non nớt kia của cuộc đời
 nặng nhọc
 Thứ dầu xoa cho bắp thịt cứng, săn hơn.

Ta sẽ rơi vào lòng người, ta, hương hoa thần tiên
 thảo mộc
 Cái hạt quý mà người gieo hạt thiên thu đã gieo
 Để cho từ mối tình của chúng ta, thơ ca sẽ mọc
 Và vươn thẳng lên chúa trời, như một đóa hoa
 hiếm yêu kiều.

Rượu của những người nhặt giẻ

Thỉnh thoảng dưới ánh đỏ ngầu một chiếc đèn cây
Gió rung kính và tấp vào ngọn lửa
Giữa một khu ngoại ô cũ, đây góc gác bùn lầy
Mà loài người âm ỷ sục sôi những men giông tố.

Một ông lão nhặt giẻ bước qua, ngất ngưỡng
cái đầu
Chân vấp hè, trán húc tường như một chàng thi sĩ
Chẳng thèm nhìn cả bầy côm như đầy tớ theo sau
Dốc cả tâm hồn vào những mưu đồ hùng vĩ.

Thét to những lời thề, ban bố những luật thiêng
Quạt ngã kẻ bạo tàn, nâng dậy người oan ức
Dưới cái tán mệnh mông của cả bầu trời đêm.
Lặng lẽ, say sưa của mình những hào quang
đạo đức.

Phải những con người hàng ngày cuộc sống
giày vò
Sớm tối mệt như, trĩu vai tuổi tác
Đầu ngập, lưng còng, dưới cái đống rác khổng lồ
Mà Pa ri mệnh mông, ngày đêm khắc mửa.

Thơm mùi thùng rượu, buổi tối trở về
 Với những người bạn đường, bạc đầu khói lửa
 Mang như những lá cờ trăm trận, trên mép đôi ria
 Và những biển những hoa, những khái hoàn
 môn rục rở.

Như hiện ra trước mắt họ, ôi nhiệm màu
 Và trong ánh sáng tung bùng, say sưa não nhiệt
 Tiếng trống, tiếng kèn, tiếng thét tiếng gào
 Họ mang vinh quang về cho nhân dân say
 tình yêu tha thiết.

Như thế đấy, trải bao đời nhân loại vô tư
 Rượu đổ ra vàng như dòng Pắc Ion chói lọi
 Và thống trị loài người chẳng khác những ông vua
 Dem thành tích của người cho họ chúng ta
 ca ngợi.

Đê ru đưa mệt mỏi, đê nhận chìm ưu phiền
 Của những con người, chết dần, chết mòn yên lặng.
 Chúa trời hối hận, đã làm ra giấc ngủ lãng quên
 Và người đã làm thêm rượu, đưa con thân tiên
 của mặt trời chói nắng.

Rượu của những người tình nhân

Hôm nay không gian thật là rục rĩ
Không hàm thiếc, không mũi thức, không
Ta hãy nhảy lên rượu như nhảy lên mình ngựa
Phi tới một bầu trời tiên cảnh, thiên đường
dây cương

Như hai thiên thần cùng chung dẫn dắt
Bởi một cái ước mơ, khắc nghiệt mê say,
Trong không gian xanh, ban mai trong vắt
Ta hãy đi theo cái ảo ảnh ở chân mây !

Êm ái, du dương trên đôi cánh rộng
Của cơn gió lốc, thông minh, sáng ngời
Trong cuộc say sưa, hai người hết giống.

Em ơi ! Em với anh, đôi ta cùng bơi
Không một phút nghỉ ngơi chúng ta cùng trôi
Tới thiên đường nơi ta mơ ước suốt đời.

Tàn phá

Luôn luôn bên cạnh ta con quỷ tung hoành,
 hoạt động
 Bơi, ngụp chung quanh ta như một luồng khí
 vô hình

Ta nuốt nó và thấy phổi ta cháy bỏng
 Và tràn đầy một khát vọng, muôn thuở tội tình.

Nhiều khi nó nguy trang vì biết ta say mê
 nghệ thuật
 Dưới hình dáng một phụ nữ quyến rũ nhất,
 mê hoặc ta

Và với những lí lẽ, những âm mưu lừa gạt
 Làm cho đôi môi ta quen những thuốc mê,
 ghê tởm, say sưa

Và nó dẫn ta đi, xa mắt nhìn của Chúa
 Hồn hểnh, mệt nhọc, rã rời, đến giữa
 Những cánh đồng chán chường, sâu thẳm,
 vắng im.

Và ném vào mặt ta, mù quáng đảo điên
 Những tanh tươi bần dơ, những vết thương
 toang hoác
 Và cả bộ máy máu me của tan tành, phá phách

Đến thăm Xite

Trái tim ta như một con chim lượn bay sung sướng
 Tự do xung quanh những cột, những dây buồm
 Con tàu đi dưới một bầu trời không mây vẩn
 Như một thiên thần say ánh sáng huy hoàng.

Hòn đảo nào buồn âm u kia ? Xi te đó
 Người ta trả lời : một xứ nổi danh trong thơ ca
 Xứ Endôradô quen thuộc của các chàng trai
 Nhưng nhìn xem chẳng qua cũng chỉ là một
 miếng đất xác xơ.

Hòn đảo của những cuộc tâm tình êm đẹp,
 những cuộc vui ân ái
 Hình ảnh huy hoàng của những nàng Vênux
 ngày xưa
 Trên mặt biển của người như hương thoảng bao la
 Nặng trĩu tâm hồn tình yêu và là lời thoả mái.

Hòn đảo đẹp xinh, đầy hoa tươi thắm
 Mà các dân tộc sẽ mãi mãi tôn thờ
 Mà những tiếng thở dài của những trái tim
 say đắm
 Như hương thơm tập trung trên một vườn hoa.

Hay như tiếng chim bồ câu, đêm ngày tình ái
 - Nhưng Xi te chỉ là một hòn đảo cỗi cằn
 Một sa mạc đá lô nhô, với những tiếng kêu
 khắc khoải
 Nhưng mắt ta lại thoáng thấy một vật lạ lùng.

Không phải một ngôi đền bóng cây râm mát
 Mà người chủ trì, nàng trinh nữ yêu hoa
 Lòng cháy bỏng những ngọn lửa tình u uất
 Phất tà áo đi về, cho gió nhẹ thoảng qua.

Nhưng mà khi con tàu đi sát gần hòn đảo cũ
 Và cánh buồm trắng làm kinh động những
 đàn chim
 Chúng tôi mới thấy là cái giá ba ngành treo cổ
 Nổi bật lên nền trời như một cây bách đen.

Những chim rừng hung dữ trên cái mồi ngon đậu
 Tàn phá say sưa một gã chết treo đã rữa nát rồi
 Mỗi con chim cắm sâu vào xác người rỉ máu
 Như cái đục, cái khoan, mổ chúng tanh hôi.

Mắt chỉ còn là hai cái lỗ đen và từ cái bụng
 Thịt đã rã rời, ruột lòng thòng chảy xuống
bắp đùi
 Với bọn đao phủ no nê những thú vui kinh khủng
 Với mổ sắc đã thiến hoàn toàn cái xác chết rồi.

Dưới đất một đàn vật bốn chân, thềm khát
 Mồm ngẩng lên trời, quay tít, vờn quanh
 Và đứng ở giữa đàn một con lớn nhất
 Như tên đao phủ chính giữa một đàn em.

Hỡi người Xi te, con của một bầu trời đẹp đẽ
 Người âm thầm chịu đựng những nhục hình
 Để đền nợ những sự tôn thờ ô uế
 Và những tội trời đã không cho người được
mã đẹp, mồ yên.

Hỡi gã chết treo khả ố, đau khổ của người là của
ta, chẳng khác
Nhìn chân tay người lủng lẳng, nát như
Nhu một con lợn giồng, buồn nôn ta thấy dào dạt
Dâng lên miệng là vị đắng cay những đau khổ
từ xưa.

Đứng trước hình người, ôi các xác thân yêu giữ
sâu kỉ niệm
Ta cảm thấy tất cả những mỗ sắc và mồm to
Những con báo đen và những con quạ hiêm
Xưa kia vẫn say mê rĩa xé thịt da ta

- Trời đẹp xanh mặt biển khơi phẳng lặng
Nhưng tất cả với ta bây giờ, đen tối, máu me
Than ôi ! Và như trong tấm vải liệm đầy bí hiểm
Là trái tim ta vùi trong cái biểu tượng rõ kêu.

Trên hòn đảo của nàng, Vênux ơi ! ta chỉ thấy
dừng đọng
Một cái giá treo cổ tượng trưng, treo hình ảnh
của ta
Hỡi Chúa, hãy cho ta đủ sức mạnh và đủ anh dũng
Nhìn vào tâm hồn và xác thịt ta mà không
ghê tởm, xấu xa.

Kinh ngợi ca Xa tăng

Người hỡi ! Vị thiên thần hơn tất cả thiên thần
Chúa mà số mệnh phản, không cho ai ca ngợi đẹp giỏi

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi, đau khổ suốt
một đời

Ông hoàng của đày ải, mà người ta đã làm oan ức
Nhưng mỗi lần thua, lại vùng lên, càng sung sức.

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời

Người biết hết, Chúa tể của cả lòng trái đất
Người chưa quen tất cả những đau thương u uất.

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời

Người đã dạy cho người hiền, cho những con
Vội tình thương, cùng ước ao lên thiên đàng như người đày đoạ
tất cả.

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi; đau khổ suốt
một đời

Người đã cùng với tình nhân của người, thân chết
Đê ru hi vọng, một nàng tiên tuyệt đẹp.

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời

Người đã cho người chiến sĩ sa cơ, con mắt hiền
ngang bình tĩnh
Kết tội cả bảy thú đứng xung quanh máy chém.

Xa tăng ơi ! Hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời.

Người biết cả, ở nơi đâu, tên chúa tham lam
giấu giếm
Tất cả châu báu trên đời, ngọc, vàng quý, hiếm.

Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời

Người mà con mắt thần thông nhìn thấu những
tầng sâu hầm mỏ
Bao nhiêu kim loại cũ từ muôn đời nằm ngủ.

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi, đau khổ suốt
một đời*

*Người mà bàn tay mệnh mông ngăn rào vực thẳm
Cho người mộng đi lang thang men tường trong
đêm vắng.*

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời*

*Người đã, để an ủi những người yếu hèn đau khổ
Dạy cho họ biết trộn sam pết và diêm sinh làm
chất nổ*

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời*

*Người đã để trong đôi mắt và trái tim những gai
Sự tôn thờ mụn nhọt và tình yêu những đồ
rách rưới*

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời*

*Gậy chống của kẻ tù đầy, của người tìm tôi,
ngọn đèn soi sáng
Nghe giới giảng của kẻ chết treo, của người
phiến loạn.*

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời*

*Cha nuôi của tất cả mọi người, trong cơn giận
tôi đen
Chúa trời đã đuổi hết khỏi thiên đàng hạ giới.*

*Xa tăng ơi ! hãy thương xót tôi đau khổ suốt
một đời.*

Cái chết của những người tình nhân

*Giường của chúng ta sẽ đầy hương thơm nhẹ
Đi vắng chúng ta sâu như những mộ sâu
Trên xích đông những hóa hoa kì dị
Nở vì chúng ta dưới trời lạ đâu đâu.*

*Đua nhau đốt hết ngọn lửa tình còn lại
Hai trái tim ta như hai bó đuốc mệnh mông
Dọi vào hồn chúng ta hai hào quang chói lọi
Như một tấm gương đôi, ánh sáng của đôi lòng.*

*Một buổi chiều hồng xanh, huyền diệu
Chúng ta trao đổi nhau một tia chớp hai chiều
Như một tiếng thỏn thức dài, đầy lời chào
vĩnh biệt.*

*Và ngày sau, một thiên thần sẽ nhẹ nhàng,
tha thiết
Mở cửa mộ ta, vào, chung thủy, vui mừng
Đốt lại ngọn lửa tàn và lau lại đôi gương.*

Cái chết của người nghèo

*Chính cái chết vỗ về và giúp ta sống được
Đó là đích cuộc đời, là hi vọng chứa chan.
Vừa rượu ngọt làm hồn ta say khướt,
Để vững tâm đi đến lúc chiều tàn.*

*Lụa sương tuyết, qua giá băng, bão tố,
à ánh sáng rung rinh ở tận cuối chân trời,
à quán trọ từng ghi trong sách cũ,
ơi con người được ăn, ngủ, nghỉ ngơi.*

*à thiên thần với đôi tay ảo diệu
hấp cánh hồng cho mộng ngọt ngào hương,
ép cánh cơ hàn, xóa đi tăm tối ;*

*à hào quang các Thánh, là lúa gạo, bạc vàng,
là kẻ nghèo, là quê hương cô đại,
ơi lạ kì là cửa mở thênh thang !*

(TRẦN MAI CHÂU)

Trầm mặc

*Hỡi khô đau, hãy ngồi yên em nhé,
Em mong chiều, chiều đang xuống, chiều đây :
Màn u tối đã bao trùm đô thị,
Giữa an bình sao lắm nỗi chua cay.*

*Bị Khoái lạc, tên đao phủ bạo tàn thôi thúc,
Bao nhiêu kẻ đề hèn xô xuống chốn ăn chơi,
Đề ngày đó thấy buồn phiền day dứt,
Lại đây Khô Đau, đưa tay cho ta dắt, bạn đời !*

*Em nhìn đi, nhìn những tháng năm quá vãng,
Khoác áo cừu thời từ các bao lon trời cúi xuống,
Nhìn Thương Tiếc tươi cười từ đáy nước ngoi lên.*

*Nhìn dưới vòm cầu Mặt Trời hấp hối ngủ yên,
Và như tấm vải liệm dài phía trời Đông di động,
Em hãy nghe tiếng đêm đen đang nhẹ nước
êm đêm.*

(TRẦN MÃI CHÂU)

Và khi bóng chiều xuống, tím như trái bồ quân,
Trên chiếc chiếu hoa em sẽ đặt mình nằm,
Mơ những giấc mơ nhẹ nhàng đầy cánh chim
rực rỡ,
Cũng như em xinh xắn đẹp tươi như hoa nở

Sung sướng như em, em đến làm chi nước Pháp
 chúng tôi,
Người đông chen chúc, đau khổ bời bời,
Gửi thân em trong tay khỏe những chàng thủy thủ,
Dứt tình ra đi già từ quê hương cũ ?
Để hôm nay một chiếc áo mong manh,
Sương tuyết ngày đông, không đủ che mình
Em tưởng nhớ những ngày vui xưa mà
 thương tiếc

Thân cứng dờ trong manh áo chật
Em phải lê la trong bùn rãnh chúng tội
Nhặt miếng bánh thừa hay miếng thịt ôi
Dem bán rao những hương trời sắc nước,
Mất tư lự đắm nhìn trong sương mù bản đục,
Tìm những bóng dừa quê hương xa vắng tự
bao giờ.

Kẻ cảnh cáo

Mỗi con người, xứng tên con người
 Đã mang trong lòng một con rắn
 Màu vàng. Nó ngồi như trên một cái gai
 Và bảo : “Không”. Khi ta bảo : “tôi muốn”.

Anh nhìn những cặp mắt say đắm
 Của các nàng tiên núi, tiên mây,
 Con rắn bảo : “Hãy nghĩ tới bốn phần !”.

Anh lấy vợ, để con vun trồng cây cối,
 Trau chuốt câu thơ, để chạm tạc đá
 Con rắn bảo : “Có sống nổi đến hiện nay ?”.

Dù ta muốn làm gì, ước ao gì cũng vậy,
 Con người ta không thể nào, một phút, một giây
 Mà không nghe thấy tiếng cảnh cáo đêm ngày
 Của con rắn độc khó chịu ấy.

Cải vùng

Dù muốn đi đến đâu, trên mặt đất hay mặt bể
Dưới một bầu trời nóng bỏng hay một mặt trời
trắng, giá băng,
Tôi tớ của Giêđu, hay tín đồ của Vinuyt,
Người ăn xin âm thầm hay tên trọc phú chói vàng,
Người thành thực hay nông thôn, lang thang
hay một chỗ,
Cái đầu óc nhỏ kia, dù chậm chạp, hay tinh anh,
Bất cứ ở đâu con người chịu cái bí mật hãi hùng
ghê sợ,
Và bao giờ cũng nhìn lên trời với con mắt
hoảng kinh.

Trên cao vòm trời như một bức tường nhà mô
ngọt ngọt,
Cái trần nhà sáng rực hình ảnh một vở kịch
khôì hài
Mà mỗi diễn viên xéo lên một mảnh đất,
đẫm máu tươi,

Kinh hãi của chàng trụy lạc, ước mơ của người
 Ôi ! Vòm trời, cái vung to đen tối của cái nôi
 Trong đó, nhân loại mệnh mông và bé nhỏ
 ; sục sôi.

Nhà thơ

Lơ tát trong ngục

(Tranh vẽ của Dolacroa)

*Nhà Thơ trong tù, áo quần lôi thôi, ốm yếu,
Giẫm dưới bàn chân run rẩy một tập bản thảo,
Con mắt bốc lên ngọn lửa kinh khủng, hãi hùng
Đo cái cầu thang sâu thẳm sa xuống cả tâm hồn.*

*Những tiếng cười say sưa tràn đầy nhà tù
Đưa lí trí nhà thơ đến những bến bờ vô lí, bất ngờ,
Ngờ vực bao vây và sợ hãi lố lằng, kì quặc
Xấu xa, muôn dáng muôn hình, xung quanh
lấn quất.*

*Cái thiên tài kia, giam cầm trong tù ngục,
Những bộ mặt nhăn nhó, kêu gào, những
bóng ma
Nhưng nhúc, quay cuồng, đằng sau tai mắt
nhà thơ.*

*Con người mơ mộng mà gian buông kinh khủng
đánh thức
Đúng là biểu tượng của người, linh hồn đen tối,
mơ màng,
Mà thực tại ác nghiệt bóp nghẹt giữa bốn
bức tường.*

Chị Hằng phật ý

Chị Hằng ơi chị Hằng mà cha ông chúng ta
 say mê thâm kín
 Trên đỉnh trời xanh, như một lâu đài rực rỡ
 hào quang
 Các vì sao, theo chân nhau, từng đoàn lấp lánh
 Hỡi chị Hằng già, ngọn đèn soi vào đáy ổ,
 đáy hang.

Của chúng ta, chị có trông thấy chẳng,
 trên những tấm giường mê mết
 Những tình nhân ngủ mê mồi, miệng hở
 những răng ngà
 Nhà thơ vui đùa trên những trang giấy viết
 Và trên đám cỏ khô, những cặp rắn độc say sưa.

Trong cái áo choàng vàng, bước chân đi, bí ẩn,
 Nay có như xưa kia, cả sớm lẫn trưa
 Đến hôn Ảngđimiông, sắc đẹp già nua.

Ta thấy mẹ người, hỡi đứa con của thế kỉ này,
 nghèo nàn, khô cạn.
 Đứng trước tấm gương, ngả cả một mớ tuổi
 nặng nề
 Và khéo léo nâng lên cái bộ ngực đã cho người
 bú xưa kia.

Chân dung

*Bệnh tật và chết chóc biến thành tro bụi
Tất cả ngọn lửa đã sáng chói vì chúng ta
Từ những đôi mắt mở to êm dịu
Từ cái miệng mà trái tim ta chìm đắm.*

*Từ những chiếc hôn mãnh liệt như một bùa yêu
Từ những rung chuyển sinh động như tia sáng
Còn lại gì ? Thật là ghê rợn, ơi tâm hồn ta !
Chỉ có bức họa xanh xao với ba sắc màu u ám.*

*Bức tranh đó cũng như ta chết trong cô đơn
Mà thời gian, các ông già hỗn xược
Mỗi ngày vô đôi cánh dẫn đường.*

*Kẻ sát nhân đen tối của sự sống và nghệ thuật
Mi không bao giờ giết được trong kí ức ta
Các sắc đẹp đã là lạc thú và vinh dự của ta.*

Đối thủ

*Hai đối thủ chạy trên đường vung vũ khí trên
mình nhau*

*Tung ra không gian mờ hôi và máu
Những tiếng múa gươm, tiếng binh khí ồn ào
Của tuổi thanh xuân khát khao tình yêu chớm nở
Ước mơ cũng tan vỡ như tuổi thanh xuân
Người yêu của ta ơi, nhưng những chiếc răng
nhọn và móng sắc*

*Sẽ báo thù lưỡi gươm, ngọn giáo phản trắc
Ôi sự nóng giận của những trái tim chín nẫu mà
tình yêu bóp nghẹt*

*Trong cái hố quen thuộc của những con mèo già
Hai người anh hùng quắp chặt nhau, vật lộn
Và làn da của họ làm nở những bông hoa gai góc.
Cái vực đó là địa ngục của những người bạn
Chúng ta lẫn vào đó không hối hận
Những nữ thần man rợ của đồng cỏ mệnh mông
Để làm sống mãi mối căm thù cháy bỏng.*

Hài cốt

*Nếu trong một đêm nặng nề, đen tối
Một tín đồ với lòng từ thiện
Đứng sau những căn nhà đổ nát
Vui cái thân người được ngợi ca.*

*Vào cái giờ mà những ngôi sao trinh tiết,
Nhắm những đôi mắt nặng nề
Con nhện sẽ giăng tơ nơi đó,
Và con rắn sinh để bầy con ;*

*Rồi quanh năm em sẽ được nghe
Trên cái đầu em bị tra tấn
Những tiếng kêu thảm thiết của bầy sói.*

*Và những mục phù thủy đói khát
Những cái ưỡn ẹo của lũ già dâm đang
Và những lời bàn tán của lũ trộm đêm.*

Suối mê

*Hãy đến trái tim ta, hỡi tâm hồn độc ác và thờ ơ
Con hồ ta yêu quý, con quái vật đáng điệu lờ mờ
Ta muốn ngâm rất lâu những ngón tay ta run rẩy
Trong mái tóc em, êm sâu và nặng dày.*

*Trong những nếp váy em, sức nức hương thơm
Vùi sâu mái đầu ta, đau đớn, buồn thương
Và hút thở như một bông hoa tàn phai nhạt
Cái dư vị êm đêm của mối tình ta đã mất*

Ta muốn ngủ hơn là sống, ngủ triền miên
 Một giấc ngủ cũng như cái chết êm đềm
 Ta sẽ trải những chiếc hôn dài, không hối hận
 Trên thân hình của em như đồng bóng nhẵn.

Để vùi sâu những ghen ngào thốn thức đã
 dịu êm
 Không gì bằng cái nệm giường sâu thẳm của em
 Miệng em là nhà ở của lãng quên mãnh liệt
 Và dòng suối mê chảy trong những cái hôn của
 em nồng nhiệt

Số phận của ta, từ nay đã thành khoái lạc say sưa
 Ta vâng theo như tiền oan nghiệp chướng tự
 ngày xưa
 Ngoan ngoãn chịu cực hình, trắng trong mà
 mang lỗi
 Càng chịu đựng say mê, càng đau đớn hơn
 hình tội.

Để nhận chìm tất cả oan hồn, ta sẽ bú
 Những dòng vô đoãn, nhân ngôn từ đôi vú
 Xinh đẹp, trên bộ ngực căng nở của em
 Cái bộ ngực chưa bao giờ chứa đựng một
 trái tim.

Hối hận dưới mồ

*Khi em yên nghỉ, em ơi, người đẹp âm u
Dưới một nấm mồ, đá đen, cẩm thạch
Và khi tất cả phòng khuê và lầu các
Chỉ còn là một cái hố sâu ẩm thấp gió mưa.*

*Khi phiến đá nặng đè trên ngực em sợ hãi
Đè trên thân em, mềm mại vì nhàn hạ, vui chơi
Khiến trái tim em ngừng đập, ngừng muốn,
ngừng đòi
Và hai chân em không còn chạy được đó đây
thoải mái*

*Mồ sâu, em ơi, mồ sâu là tri kỉ của nhà thơ
Đã từng nghe ta thổ lộ mệnh mông những ước mơ
Trong những đêm dài mắt không sao nhắm được*

*Sẽ bảo em : có ích gì hối cô gái giang hồ
chưa chót
Nếu không biết gì những nỗi niềm người chết
khóc thương
Và sâu bọ sẽ đục khoét da em như hối hận
trong lòng.*

Hình ảnh

Bệnh tật và chết chóc đã góm ghê, phá hoại
Chỉ còn một chút tro tàn, ngọn lửa chói lọi
khi xưa

Đôi mắt to của nàng, say sưa và êm ái
Cái miệng nàng đã làm đắm đuối trái tim ta

Những cái hôn nhiệt nồng như liều thuốc
hoàn sinh

Những giây phút say mê chói lòa như ánh đuốc
Còn gì đâu, hôn ta ơi ! ôi ghê tởm, hãi kinh
Một bức tranh nhạt mờ, ba nét bút chì
nguyệt ngoạc

Cũng như : ta chết dần, chết mòn trong im vắng
Mà thời gian, lão già độc ác, bạo tàn
Mỗi ngày quét ngang chiếc cánh phũ phàng
Kẻ sát nhân tối đen của nghệ thuật và cuộc sống
Người không thể nào giữ được trong kí ức của ta
Người đẹp đã đem lại cho ta vinh dự và say sưa.

Gửi người đi qua

*Phố la hét chung quanh tôi huyền ảo,
Mảnh khảnh, đau buồn, y phục đại tang,
Cô nàng đi qua, bàn tay cao ngạo
Nâng nhẹ đung đưa gấu áo ngõ ngang.*

*Lạnh lợi thanh tao, đôi chân hư ảo,
Để cho tôi người co lại, lạc thần,
Uống trong mắt, - bầu trời âm ý bão,
Êm dịu tiêu hồn và lạc thú sát nhân.*

*Một tia chớp... rồi tối mù ! Ôi sắc đẹp
Chỉ thoáng nhìn, tôi sống lại vu vơ.
Gặp lại ư ? Có khi nào lại gặp ?*

*Rất xa xôi, quá trễ, chẳng bao giờ !
Em một hướng, tôi một đường, cách biệt,
Tôi có thể yêu em, em dư biết vậy mà !*

(TRẦN MAI CHÂU)

Mời đi xa

Em ơi ! Em ơi !

Em ái biết bao

Đến ở đây, ta sống cùng nhau

Yêu cho thỏa thích

Yêu cho đến chết

Dưới bầu trời giống em như hệt

Những mặt trời ấm

Những bầu trời vẫn

Với ta có những thú say sưa

Và huyền bí như

Đôi mắt lọc lừa

Của em sắc ngời sau hàng lệ

Đây, tất cả gọn gàng, đẹp đẽ

Sang trọng, êm đềm và thú vị

Đồ đạc bóng ngời

Năm tháng lau chùi

Trang trí gian phòng chúng ta ở

Những hoa lạ lùng

Hòa lẫn hương nồng

Với thoang thoảng những làn hương nhạ

Trần nhà đẹp cao

Những tấm gương sâu

Vẻ đẹp của phương đông rực rỡ

Nói với tâm hồn
 Kín đáo vô cùng
 Tiếng nói của quê hương êm nhẹ.

Đấy, tất cả gọn gàng, đẹp đẽ.
 Sang trọng, êm đềm và thú vị

Nhìn những dòng sông
 Nhìn những cánh bướm
 Vốn xưa nay khát khao biển rộng
 Để thỏa ước mơ
 Mà em đợi chờ
 Về đây từ bốn phương xa thăm
 Những mặt trời tà
 Trên đồng bao la
 Phủ lên dòng sông, phủ lên thành thị
 Tắm màn đỏ vàng
 Cảnh vật nhẹ nhàng
 Trong ánh sáng nhiệt nồng yên nghỉ
 Đấy tất cả gọn gàng đẹp đẽ
 Sang trọng, êm đềm và thú vị

Chuyên trò

Nàng là một chiều thu, trong hồng, tuyệt mỹ
Nhưng lòng ta buồn dâng lên như nước thủy
triều dâng
Và để lại khi rút xuống, trên môi tôi, dư vị
Đắng cay của một phù sa mặn chát vô ngần.

Tay nàng luôn vào ngực tôi rung lên, nhưng
vô ích
Nàng tìm gì ? Chốn này tất cả đã tan hoang
Vuột và nanh phụ nữ đã điên cuồng phá phách
Đừng tìm làm chi, trái tim tôi, thú dữ đã ăn.

Trái tim tôi là một lâu đài mà người làm ô ướ
Họ chèn chén no say, giết nhau, cấu xé
Một làn hương chơi vơi trên bộ ngực của nàng

Ôi ! Sắc đẹp tai họa của tâm hồn, người muốn thế
 Với đôi mắt lửa của người, sáng như đêm hội
 hoa đăng
 Hãy thiêu nốt những mảnh tim ta mà thú dữ
 chưa ăn.

Thu ca

Gửi Marie Daubrun *

I

Sắp chìm ngập trong bóng đen lạnh lẽo,
Vĩnh biệt hè ngẩn ngủ nằng chang chang !
Tôi nghe thấy ngàn tiếng vang ảo não,
Củi đổ ầm trên đá lát ngoài sân.

Đông xâm nhập vào hồn tôi : khủng khiếp,
Giận dữ, căm hờn, lao động khô sai.
Như mặt nhật ở cõi âm thể thiết,
Trái tim tôi khối đồ giá băng rồi.

Mây chém dựng chỉ ôm sầu dày dút
Lạnh run người gổ nặng bộn bề rơi.
Trí óc tựa chòi, tháp xưa đổ sập
Cầm cự sao sức công phá liên hồi !

Đung đưa theo tiếng rền vang đơn điệu,
Tưởng đâu đây ai đóng gổ quan tài...
Bữa qua hè còn, hôm nay thu tới
Khúc lên đường như thúc hối bên tai

(TRẦN MAI CHÂU)

* Người yêu của tác giả

II

Tôi yêu lắm, em ơi, yêu lắm
 Đôi mắt dài xanh thẳm, sáng ngời
 Nhưng hôm nay, trong lòng tôi
 Chỉ có một vị ngậm ngùi, đắng cay.

Tất cả phòng khuê hay góc lửa
 Tình em yêu cũng chẳng làm quên
 Giữa vùng biển cả vô biên
 Ánh trời sáng chói rục trên sóng giong.

Nhưng hãy cứ yêu tôi như thế
 Một trái tim người mẹ dịu hiền
 Dù tôi độc ác, bạc đen
 Hãy như người chị, hay thêm người tình
 Như một trời thu xanh dịu mát
 Thoảng qua như ánh nhật chiều tà.

Em ơi ! Cũng chẳng lâu la
 Mồ sêu giục giã, đợi chờ khát khao
 Hãy cho tôi gục đầu sẽ tựa
 Trên đùi em, tiếc nhớ mùa hè
 Hôm qua ánh sáng tràn trề
 Và say thu muộn, nắng về vàng êm.

Dâng một Đức Mẹ

Thơ dâng Đức mẹ theo kiểu Tây Ban Nha

Ta muốn dâng cho nàng, Đức Mẹ, tình nhân yêu
 quý của ta
 Một ngôi đèn dưới mặt đất, trong đáy lòng ta,
 đau thương, chán nản
 Và đục trong trái tim ta, trong cái góc sâu vô
 cùng u ám.
 Một cái ô ngăn, nạm ngọc bích, trời xanh và
 nạm vàng.
 Nàng sẽ đứng như một tượng nữ thần,
 ngây ngất, bàng hoàng
 Và những câu thơ của ta, cái sàn ngũ kim
 lóng lánh
 Rắc như sao trời, những vần thơ trong sáng
 Ta sẽ tết trên đầu nàng một cái vành khăn
 nữ hoàng
 Hỡi Đức Mẹ một thời ! và với lòng ta ghen tuông
 Ta sẽ may cho nàng một cái áo ngoài kì quặc
 Tàn bạo, cứng đờ, nặng nề, lột một lần Ngờ vực
 Như một cái tháp canh, nhốt vẻ đẹp của nàng
 Cái áo khoác không thêu ngọc trai mà thêu nước
 mắt ta chảy ròng ròng

Còn chiếc áo dài bên trong nàng mặc
Là tất cả lòng ta thêm thương, bùng bùng
khao khát
Như sóng lượn chập chùng, khi ngụp xuống,
lúc dâng lên
Trên ngọn đồi cao đu đưa, dưới thung sâu
nghỉ yên
Và trùm lên tất cả người nàng, vừa hồng, vừa trắng
Một chiếc hôn menh mông. Với tất cả lòng
kính cẩn
Của ta, ta sẽ đóng cho nàng một đôi hài
Sa tanh đẹp xinh, cho chân nàng xéo, nàng giày
Một đôi hài bó chân nàng vừa khít
Như một chiếc khuôn trung thành để giữ in
dấu vết
Và nếu với tất cả nghệ thuật tâm tình,
nồng nhiệt của ta
Ta không thể lấy vành trăng bạc đeo cho nàng
một bức thêm hoa
Ta sẽ để con rắn nó cắn xé ta đêm ngày gan ruột
Dưới gót chân nàng để nàng xéo giày,
nàng trâu chọc
Con quái vật lòng đầy căm thù và bọt dãi tanh hôi
Hỡi nữ hoàng chiến thắng và luôn luôn cứu vớt
con người

Nàng sẽ thấy tư tưởng của ta xếp hàng như
nền thấp
Trên bàn thờ nữ hoàng của những nàng trinh tiết
Dọi lên trần xanh, những ánh sao lóng lánh
huy hoàng
Và nhìn nàng với những con mắt lửa chói chang
Vì tất cả trong người ta là Tình yêu, là Hạnh phúc
Tất cả sẽ thành xạ, thành hương, thành trầm
thơm nức
Bốc lên mây, đỉnh non tuyết phủ trắng ngần
Như những làn hơi, lòng ta đây giống bão tới tấp.

Và cuối cùng để nàng làm tròn vai trò Đức Mẹ
Và để hòa lân Tình Yêu với Dã Man, quái quỷ
Ôi ! Say sưa hắc ám, với bảy tội lớn của loài người
Ta sẽ đánh bảy con dao, nhọn hoắt, sáng ngời
Như một tên đao phủ lòng đầy hồi hận
Và như một thuật nhân, ném dao tài, lãnh đạm
Lấy mối tình sâu nhất trong lòng nàng, làm đích
ta nhằm
Ta sẽ cắm những mũi dao kia trong trái tim nàng
Trong trái tim nàng chan hòa, trong trái tim
nàng thôn thức.

Bài ca buổi chiều

*Dù đôi mắt của nàng trông dữ tợn
Và cho nàng một vẻ lạ lùng
Không phải là của một thiên thần
Nàng phù thủy, mắt đẹp xinh, say đắm.*

*Ta yêu nàng hỡi người đẹp vô tư
Ôi ! Mối tình của ta ghê gớm
Như là một giáo đồ say mê tin tưởng
Thờ phụng một thần tượng ngày xưa.*

*Cả hương thơm của rừng sâu, sa mạc
Thơm nồng trong mái tóc cứng của nàng
Đầu nàng có những dáng điệu lạ lùng
Của những điều u huyền và bí mật.*

Trên da thịt nàng, hương thơm phảng phất
 Như xung quanh một chiếc bình hương
 Nàng làm người mê say như một buổi chiều
 nhẹ nhàng
 Hỡi nàng tiên tối tăm và nồng nhiệt.

Những bà đời, bùa mê, mạnh nạy
 Chẳng thấm vào đâu với cái lửa lướt của nàng
 Nàng biết bí quyết kì diệu vô cùng
 Của cơn trốn làm người chết rồi sống lại.

Hai vế đùi nàng mê mẩn say sưa
 Bộ ngực nàng và lưng nàng uyển chuyển
 Và nàng làm say mê gối đệm
 Với những dáng điệu mộng mơ lửa lướt.

Có những lúc, để làm dịu đi một chút
 Tình yêu của nàng, cuồng dại, lạ lùng
 Nàng nghiêm trang vừa cắn lại vừa hôn
 Với cả lòng chân thành và nồng nhiệt.

Nàng xé lòng ta, hỡi người đẹp tóc nâu
 Với một nụ cười chế nhạo
 Rồi lại đặt trên trái tim ta yêu dấu
 Cặp mắt nàng êm như bóng huyết đêm sâu.

Dưới những chiếc gót giày, sa tanh
 Dưới những bàn chân nàng đẹp như tơ lụa
 Ta để tất cả niềm vui mừng hớn hở
 Cả thiên tài, cả số mệnh, cả tâm tình.

Cả lòng ta đau khổ mà nàng đã vỗ về cứu chữa
 Nàng ơi ! Nàng là ánh sáng và máu tươi
 Là nắng ấm nở bung cả một góc trời
 Giữa tâm hồn ta, một Xibêri tối đen, giá lạnh.

Bài thơ tình buồn

Anh không cần em hiền thực
Em hãy đẹp và hãy buồn
Nước mắt làm mặt đẹp hơn,
Như sông làm đẹp thêm cảnh vật.
Gió bão làm hoa thêm xuân

Ta yêu em hơn khi cái vui phần khởi
Xa lánh trán em, nặng u sầu ;
Khi trái tim em chìm ngập sâu ;
Trong khủng khiếp, khi trên hiện tại
Của em, quá khứ giăng màn âm u.

Ta yêu em khi đôi mắt to của em
Đề những dòng lệ nóng như huyết ;
Khi mặc dầu ta vô về, yêu em tha thiết,
Nỗi lo lắng nặng nề của em vẫn kêu lên,
Như tiếng rên la của người sắp chết.

Ta uống vào lòng ta, ôi khoái lạc thần tiên !
Bài ca êm đềm và sâu sắc !
Của ngực em, những tiếng thôn thức,
Và ta thấy như trái tim em sáng bừng lên
Vì những giọt lệ long lanh trong mắt !

Ngợi ca

*Gửi người rất thân, gửi người rất đẹp
Đã làm tràn ngập ánh sáng lòng tôi,
Gửi Đấng Thiên Thân, nàng tiên bất diệt
Lời kính chào bất diệt của tôi !*

*Ánh sáng của người, trong đời tôi chói tỏa
Như một làn hương, đượm muối mặn mà
Và rót vào lòng tôi, chưa bao giờ được thỏa
Một niềm khát khao, bất tuyệt bao la,*

Một gói nhỏ hương thơm, luôn luôn ngào ngạt,
 Trong gian phòng bé nhỏ thân yêu
 Một chiếc bình, ai bỏ quên tỏa ngát
 Hương nhẹ nhàng, kín đáo suốt đêm thâu.

Ôi ! mối tình đẹp không thể nào vãn đục
 Nói làm sao cho rất thật em ơi !
 Một hạt hương thơm, đâu không thấy được
 Dưới đáy vô biên, vô tận của lòng tôi.

Gửi người rất thân, gửi người rất đẹp
 Đã cho tôi sức khỏe và niềm vui
 Gửi các thiên thần, nàng tiên bất diệt
 Lời kính chào bất diệt của tôi.

Tia nước phun

Đôi mắt đẹp của em đã mệt mỏi, em ơi !
 Em hãy cứ để yên, để yên mãi, đừng mở mắt,
 Để yên trong cái dáng điệu uể oải, lả loi
 Cái dáng điệu của em trong phút giây khoái lạc
 Ngoài sân tia nước rì rào, róc rách
 Suốt đêm ngày, không một phút nào ngừng,
 Giữ gìn mãi cái say sưa hôn phách
 Mà đêm nay tình yêu đã chìm ngập lòng anh.

Tia nước phun lên nở
 Như ngàn đóa hoa,
 Mà mặt trời rực rỡ
 Muôn màu điểm tô,
 Rối rối như mưa đổ
 Dòng lệ chan hòa

Như hôn em mà tia chớp nóng bỏng
 Của khoái lạc nung nấu, đốt thiêu
 Bay vút lên, lạnh lẽ và anh dũng
 Đến những bầu trời đẹp, rộng, cao siêu
 Nhưng rồi trải ra rã rời, mệt mỏi . . .
 Như một làn sóng, lả lướt buồn
 Chảy theo một sườn dốc vô hình tới
 Lòng anh xuống tận đáy tâm hồn.

Tia nước phun lên nở
 Như ngàn đóa hoa,
 Mà mặt trời rục rở
 Muôn màu điểm tô,
 Rồi rơi như mưa đỏ
 Dòng lệ chan hòa.

Em ơi ! em mài đêm tối làm cho em thêm đẹp
 Êm ái biết bao khi ngả đầu trên ngực em
 Anh lắng nghe tiếng rên rỉ, kêu thương bất tuyệt
 Thôn thốc trong những bể nước êm êm
 Trắng xanh, nước róc rách, đêm thiêng liêng,
yên lặng
 Và xung quanh những bóng cây rung động, la đà
 Cái vẻ buồn mơ màng, trong sáng
 Cảnh vật kia là tấm gương của mối tình ta

Tia nước phun lên nở
 Như ngàn đóa hoa,
 Mà mặt trời rục rở
 Muôn màu điểm tô,
 Rồi rơi như mưa đỏ
 Dòng lệ chan hòa.

Trang sức

Người tôi yêu khỏa thân, đã lòng tôi hiểu thấu
Nàng chỉ giữ trên người những đồ trang sức
âm vang

Cả một cái dây phong phú hiên ngang
Như những nô lệ của Mơ trong những ngày
sung sướng

Khi những trang sức ấy phát ra một âm thanh
như chế nhạo

Cả cái chùm hào quang bằng kim, thạch.
Làm tôi mê say, làm tôi yêu cuồng dại
Những đồ vật mà thanh âm, ánh sáng hòa nhau.

Nàng ngả mình và để tôi ân ái
Từ trên đi văng nở một nụ cười vui
Đáp lại tình yêu của tôi sâu thẳm như bể khơi
Và tiền sát thân nàng như sóng đập vào vách đá

Mắt đắm đắm nhìn tôi như con hổ bị khuất phục
Với một vẻ mơ màng, nàng bày ra trăm uốn éo
Và ngây thơ như hòa quyện với chim lạc
Tạo ra một nét duyên mới cho những dáng điệu
ảo hóa của nàng.

Cánh tay, đôi chân, mông nàng và lưng nàng
Nhấn nhai như thoa dầu, uyển chuyển giống con
thiên nga

*Lướt qua trước mắt tôi trong sáng
Bụng nàng, đôi vú nàng như những chùm nho.*

Tiến đến tôi yếu điệu hơn là thiên thần của cái ác
Làm khuấy động cái yên tĩnh của hồn tôi
Và kéo nàng xa cái tảng đá thủy tinh
Mà nàng đã ngồi bình yên, đơn độc.

*Tôi tưởng như thấy một số mệnh mới mẻ
Kết hợp những thiên thần của Xutiope với bộ
ngực của chàng thanh niên cầm nhũn.*

Khi thân nàng uốn cong trên cái hông nàng
Trên các làn da nâu sạm phần thoa thêm tuyết diệu
Và ngọn đèn đã đành chịu dần tàn
Chỉ còn lại vệt than đỏ chiếu sáng căn buồng
Mỗi lần ngọn đèn ấy thổi một hơi tia sáng
Làm ngập máu các làn da mềm huyền ngọc.

Giới người phụ nữ quá vui

Cái đầu em, cử chỉ của em, nét mặt của em
 Đẹp như một phong cảnh đẹp
 Nụ cười như hoa vồn trên mặt
 Tựa làn gió nhẹ giữa trời xanh

Người qua đường âu sầu lướt qua em
 Bị sinh lực của em làm cho choáng ngợp
 Bùng lên như tia sáng
 Từ cánh tay, từ đôi vai của em.

Những sắc màu rực rỡ trên trang phục của em
 Rót vào trong tâm hồn của các nhà thơ
 Một điệu vũ nhạc hoa.

Xiêm y của em đẹp một cách điên dại
 Là biểu tượng của tâm hồn em sắc sảo
 Ôi người điên mà ta mê say
 Ta thù em ngang với ta yêu em.

Đôi khi trong vườn hoa tươi đẹp
 Ta kéo lê chuỗi ngày lê thê vô vị
 Ta cảm thấy như một sự mỉa mai
 Khi ánh sáng mặt trời xé toang bộ ngực của ta.

Và mùa xuân và cây xanh
 Đã làm nhút chí lòng ta
 Đến mức ta trùng phạt trên những bông hoa
 Cái hồn xước của thiên nhiên
 Như vậy, ta mong khi đêm tối
 Cái giờ của lạc thú sẽ điểm
 Tới gần những cửa báu : tấm thân nàng
 Như một kẻ hèn lê đi trong im lặng.

Để trùng phạt cái da thịt em vui ngạo nghệ
 Để một vết thương trên ngực em tha thứ
 Và rạch vào sườn em kinh ngạc
 Một vết thương rộng và sâu.
 Ôi êm ái choáng ngợp
 Qua những đôi môi thấm rục đẹp tươi hơn
 Làm thấm vào em cái nọc độc của ta người
 yêu ơi.

Thuốc độc

Rượu đã đem đến cho cái lều tiêu tụy nhất một
vẻ xa hoa màu nhiệm
Và làm hiện lên nhiều cái công to thần thoại
trong màu vàng của hơi rượu đỏ.
Như là mặt trời hoàng hôn trên bầu trời mây mù.

Nha phiến làm cho cái vô biên rộng hơn và kéo
dài thêm cái vô tận
Làm cho thời gian thêm sâu thẳm
Làm cho nhục dục thêm dâng cao
Và tràn ngập tâm hồn ta
Với những thú vui đen tối và nhạt nhẽo
Mà tâm hồn con người không đủ chứa đầy.
Tất cả những thứ đó không sánh được cái
chất độc chảy ra từ đôi mắt xanh của em.
Cái mặt hồ mà hồn ta rung động mà mắt ta nhìn
thấy hình mình lộn ngược
Những ước mơ của ta đến từng đoàn lũ lượt
Để giải khát trong những cái vực đắng cay
Tất cả những cái đó không sánh được với các
kì dị ghê gớm của nước dãi khi em hôn, em cắn
Nó gìm hồn ta trong quên lãng không hề hồi hận
Và đây cái choáng váng, lẫn nó đến bờ của cái
chết tàn tạ.

Con tàu đẹp

*Ta muốn kể em nghe : người yêu dịu hiền say
đắm !*

Những vẻ đẹp đã tô điểm tuổi thơ ngây của em

Ta muốn vẽ lên sắc đẹp của em

Mà thơ ngây hòa với trưởng thành.

Khi em đi lướt không gian với tà váy rộng

Em chẳng khác nào con tàu đẹp ra khơi

Giương những cánh buồm và lướt trôi trên sóng

Với nhịp điệu êm đềm, chậm rãi, biếng lười

Trên cái cổ rộng và tròn, trên đôi vai mịn

Cái đầu hiền ngang với vẻ đẹp lạ lùng

Với vẻ thanh thản và chiến thắng

Em đi đường em, một đứa trẻ huy hoàng.

Ta muốn kể em nghe : người yêu dịu hiền say
đắm

Những vẻ đẹp đã tô điểm tuổi thơ ngây của em
Ta muốn vẽ lên sắc đẹp của em
Mà thơ ngây hòa với trường thành.

Bộ ngực em ưỡn lên, đầy căng làn lụa bóng
Bộ ngực em hiên ngang như cái tủ mà những
cánh cong và sáng bóng
Như những chiếc khiên đọng lại những tia chớp.

Những chiếc khiên kêu gọi với những núm vú
hồng
Cái tủ đầy những bí mật dịu dàng đựng những
đồ vật bán

Rượu vang, hương thơm, nước ngọt
Làm điên loạn những trái tim, thân trí say mê ?

Khi em đi lướt không gian với tà váy rộng
Em chẳng khác nào con tàu đẹp ra khơi.
Giương những cánh buồm và lướt trôi trên sóng
Với nhịp điệu êm đềm, chậm rãi, biếng lười.

Đôi chân quý phái của em, dưới tà váy tung bay
 Khuấy động những ước muốn âm thầm trở
 thành cuồng dại
 Như hai mụ phù thủy khuấy thuốc mê đen trong
 cái bình sâu.

Hai tay em coi thường những chàng Héc quyn
 non trẻ
 Là những con trăn bóng lộn, những đối thủ
 kiên cường
 Để ôm ghì vào ngực em, người tình em yêu quý

Trên cái cổ rộng và tròn, trên đôi vai mịn
 Cái đầu hiên ngang với vẻ đẹp lạ lùng
 Với vẻ thanh thản và chiến thắng
 Em đi đường, một đứa trẻ huy hoàng.

Trở về

*Như những thiên thần với đôi mắt dữ
Ta sẽ trở lại khuê phòng của em
Và trượt tới bên em không tiếng động
Cùng với bóng tối của đêm đen.*

*Và ta sẽ tặng em, hỡi nàng tiên da nâu
Những chiếc hôn lạnh giá như mặt trăng
Và những cái vuốt ve của loài rắn
Lê lét xung quanh một cái hố sâu.*

*Khi ban mai tái nhợt tới gần
Em sẽ thấy chỗ ta nằm trống rỗng
Và lạnh buốt cho đến tận hoàng hôn.*

*Như những người khác bằng ve vuốt dịu dàng
Trên cuộc đời em cùng với tuổi xuân em
Riêng ta, ta muốn ngự trị bằng kinh hãi.*

Gái cô gái ăn mày tóc hung

Cô gái da trắng tóc hung
Mà chiếc áo dài với những lỗ rách
Cho thấy sự nghèo đói và sắc đẹp.
Đối với tôi, nhà thơ mềm yếu
Cái thân hình non trẻ và bệnh hoạn của em
Đây những vết hung dịu dàng.

Em đi thật là xinh đẹp
Hơn một bà hoàng trong tiểu thuyết
Với những chiếc hài bằng nhung
Em, với đôi guốc gỗ nặng nề.

Không phải giẻ rách em mang.
Mà là chiếc măng tồ dài
Kéo lê trùm kín gót.

Trên những đôi tất rách của em
Mà những kẻ đa dâm nhìn mê đắm
Trên cẳng chân em một lưỡi dao vàng còn lấp lánh.

Những chiếc nơ buộc lỏng
 Trải ra cho những cái thềm
 Hai vú em rạng rỡ như đôi mắt em.
 Và khi em hở hang
 Hai tay em phản đối gặt đi
 Những ngón tay lén lút của quỷ dâm.

Hạt ngọc trai sáng nhất
 Bài ca của nhà thơ Belơ
 Do những người tình bị kìm trá luôn luôn tặng
 em.

Cả một đoàn nhà thơ nô lệ
Tặng em những bài thơ đầu
Và ngắm nhìn chiếc giày của em
Trên những bậc thang

Bao nhiêu chàng hầu ngẫu nhiên
Bao nhiêu công hầu và bao Rông xa
Dòm ngó cái góc con tươi mát của em.

Em từng đếm trên những chiếc giường em nằm
 Nhiều cái hôn hơn là những bông hoa huệ
 Và em đặt dưới luật của em
 Biết mấy đời vua Valoa.
 Trong khi đó em vừa đi vừa nhá
 Vài mẩu bánh thừa rơi trước cửa
 Của một tiệm ăn ngoại ô ;
 Em vừa đi vừa ngó dưới chân những chiếc vòng
 hai ba chục xu
 Mà than ôi, xin lỗi, ta không thể ! Tặng em được.

Em cứ tiến lên, không trang sức nào hơn,
 Hương thơm, hạt trai, kim cương
 Ngoài cái dáng gầy gò trần trụi, ời sắc đẹp của ta !

MỤC LỤC

Thơ S.Bôđơler	
Lời giới thiệu	5
Gửi độc giả	15
Phúc trời	18
Lên cao	23
Nàng Thơ đánh đi	25
Lí tưởng	26
Tiếng chuông rè	27
Say đi anh	28
Đêm tối	29
Cầu khẩn	30
Ta là đao phủ của lòng ta	33
Cái chết của những người nghệ sĩ	35
Cuối ngày	36
Đi	37
Tiêu đề một cuốn sách bị kết án	39
Tiếng gọi	40
Kẻ ngoan cố	42
Nàng Béatrix	43
Gửi Têôđô đơ Bắgvien	45
Tôi yêu kỉ niệm của những thời trần trụi xưa cũ	46
Kẻ thù	48
Cái mũ	49

Những người Bôhêm trên đường	50
Con người và biển cả	51
Người đẹp khổng lồ	52
Ngợi ca sắc đẹp	53
Nỗi buồn của mặt trăng	55
Những con cú	56
Cái điệu cày	57
Nhạc	58
Con thiên nga	59
Bảy lão già	63
Những bà già còm cõi	69
Những người mù	75
Bộ xương cày ruộng	76
Ban chiều	78
Cờ bạc	80
Điệu khiêu vũ ma quái	82
Người ở gái có tâm hồn cao cả	86
Ban mai	88
Hồn rượu	90
Rượu của những người nhặt giẻ	92
Rượu của những người tình nhân	94
Tàn phá	95
Đến thăm Xite	96
Kính ngợi ca Xa tăng	100
Cái chết của những người tình nhân	104
Cái chết của người nghèo	107
Trầm mặc	108

Gửi em gái xứ Malaba	109
Kẻ cảnh cáo	111
Cái vung	112
Nhà thơ Lotát trong ngục	113
Chị Hằng phật ý	114
Chân dung	115
Đối thủ	116
Hài cốt	117
Chán chương	118
Suối mê	119
Hối hận dưới mồ	121
Hình ảnh	122
Gửi người đi qua	123
Mời đi xa	124
Chuyện trò	126
Thu ca	127
Dâng một Đức Mẹ	129
Bài ca buổi chiều	132
Bài thơ tình buồn	137
Ngợi ca	138
Tia nước phun	140
Trang sức	142
Gửi người phụ nữ quá vui	144
Thuốc độc	146
Con tàu đẹp	147
Trở về	150
Gửi cô gái ăn mày tóc hung	151

THI CA THẾ GIỚI CHỌN LỌC
Thơ S. BÔĐÔLER

Chịu trách nhiệm xuất bản :

MAI THỜI CHÍNH

Biên tập : NGUYỄN CÔNG BÌNH

Sửa bản in : TUẤN MINH

Bìa & minh họa : VÂN NGUYỄN

Thực hiện : TRẦN TUẤN

In 1.000 cuốn, khổ 10 x 18 cm tại Xí nghiệp In số 4. Đăng kí KHXB số: 57/1348 do Cục Xuất bản cấp ngày 6/10/2003. Giấy trích ngang số: 172/TN/XBTN cấp ngày 13/10/2003. In xong và nộp lưu chiểu quý 1 năm 2004.

thi ca thế giới chọn lọc

Victor Huygô - S.Bôđơler
G.G.Bairôn - Henrích Hainơ - A.X.Puskin
M.lu.Lermôn-tốp
A.Blôk - Xandơ Pê-tô-fi - Nazim Hikmét
R.Tagor - Xơ-gây Exê-nh-in
Nicô-la Ghiden
Yanít Rít-xốt
Oan Uyt-man - Rax-un Gam-zat-ốp
Lí Bạch - Đỗ Phủ
Khuất Nguyên - Bạch Cư Dị
Thơ Đường

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

trân trọng giới thiệu

Giá: 9.000